BUDAPEST, 1943. JÚLIUS 21. — III. ÉVFOLYAM 30. SZÁM

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

ÁRA: 24 FILLÉR

HARCOSOK

(L. L'pus festménye)

Magyar

BOLDOG GYERMEKEK A BUDAPESTI NÉPLIGETBEN

A mesevilág szépséges hatalmát, a fiatal arcokra rajzolódó önfeledt vígságot, ijedelmet, érdeklődést és lelkes elragadtatást örökítette meg munkatársunk fényképezőgépe a népligeti bódé előtt, ahol a nyári napsütésben, a gyermekhad Vitéz László csodálatos kalandjait elmerülten hallgatja s az ugráló, furcsa bábukat a képzelet sebes szárnyain az óperenciákon túlra követi. A mese az élet dús virága s az emberi ösztönök, vágyak, hajlamok és művészi tehetségek játékos, nemes nevelője. Rózsába nyílott száz magyar gyerekarc láttán, nem is kívánhatunk mást, csak annyit, hogy ennek a frissen sarjadt új nemzedéknek földi élete ne sodródjék el soha olyan messzire a szép színes mesék világától, mint a mi életünk . . .

EGYSZER VOLT, HOL NEM VOLT . . . Színek, fények, hangok rejtelmében szárnyra kel a mese. A bábszínház figurái beszélgetnek, a Népliget eltűnik s a gyermekhallgatóság Vitéz Lászlóval barangol már a pusztai csárda körül.

AZ INGYENVENDÉG. Pihéshajú boldog emberke. Komoly áhítattal utazik meseországba . . .

A BÁBSZÍNHÁZ NAGYÉRDEMŰ KÖZÖNSÉGE. Magyar dolgozó emberek gyermekei. Nagy az izgalom, őszinte az élmény, tökéletes a magafeledés . . .

TÁNCOL, ÉNEKEL VITÉZ LÁSZLÓ s tetszik a hejehujás jelenet nagyon a fiataloknak.

A SZÍNRE UGROTT AZ ÖRDÖG! Kilógó piros nyelve van Belzebub fiának s az ijedt leányka önkénytelenül utánozza . . .

MOSTMÁR JOBB . . . Azért el bánik a Vitéz László a gonosz ellenséggel.

A KIS BÖLCS FÉRFIÚ s a mesén szívvel-lélekkel csüngő hölgy, aki észre sem veszi, hogy a saját lábát milyen erősen szorongatja Vitéz László érdekében . . .

Bábszínház

(Jánosffy Endre felvételei.)

BÁMULÓ PILLANTÁS → MESEORSZÁGBA...

BOGÁRSZEMŰ AKARATOS ÉS KÉKSZEMŰ ÁLMODÓ A NÉZŐK KÖZÖTT. Ez lenne a nevük — az arcocskájuk szerint...

† HAT ARC, HATFÉLE HATÁS... Aki a mesének örül, aki Vitéz Lászlót féli, aki a cselekményt a szíve szerint szeretné irányítani, aki feszülten várja a fejleményeket, aki elmerül és aki gondolkodik a mesén...

† KOMOLY AGGÓDÁS A BAJBAJUTOTT HŐSÉRT..

„JAJ, DE CSŰNYA EZ AZ ÖRDÖG!..." A jókötésű színházlátogató mindent megtenne a szorongatott hős védelmére, ha egy kicsit nagyobb volna... ←

→ „NE FÉLJ, TE KIS CSACSI, HISZEN EZ CSAK MESE..." A felvilágosodott, anyás leánygyermek megnyugtatja lovagját a nézőtéren.

DE KÁR, HOGY VÉGE VAN... Győzött az igazság, a jó emberek most is élnek, ha meg nem haltak. Összeszalad a bábszínház függönye a gyermekek előtt ↓ s fájó dolog elszakadni a mesétől...

„MICSODA HŐS!..." Elragadtatva figyeli a dobogószívű gyermek, a vasból gyúrt Vitéz kalandjait. ↓

Francia hadifogoly-színháza

A németországi hadifogolytáborokban, a nagy összeomlás idején fogságba került francia katonák szabadon művelik nemzeti kulturájukat. A tábori színházak zsúfolásig megtelnek minden este s a játékosok sokszor őszintébb sikert aratnak, mint a világhíres színpadok szereplői. Érdekes képsorozatunk **Rostand** Sasfiók-jának előadásáról készült. Napoleon rabfiának bús története dicsőséget, sorsot, tévedést és új életirányt példáz a fogoly franciáknak . . .

SZEREPOSZTÁS ÉS MEGBESZÉLÉS a francia fogoly-táborban

← PRÓBÁL A REICHSTADTI HERCEG figyelő bajtársai között: „Fogadj el engem Wágrám! Itt vagyok! Fogadj el! Bennem váltságdíj ragyog!" „Emelj a köd fölébe, mely itt borong e téren! Véres kezeddel, Wágrám emelj fel hófehéren! . . ."

MÁRIA LUJZA lesz a fiatal francia fogoly . . . Asszony nincs a táborban, s a női szerepeket is férfiak játszák

HALDOKLIK A SASFIÓK: „Hadd jöjjenek most a Diadalok! A hugaim! Én testvérük vagyok! . . . Hah, itt vannak már! A léget tapossák! . . . Eljöttek hozzám, hogy tisztára mossák Diesfényüket a könnyelmben, itt! . . "

AHITATOSAN HALLGATJÁK a francia hadifoglyok az előadást s megdobbban a szívük Flambeau szavaira: „A császárral tizenhat évig jártam mind véges-végig az egész világot! Tizenhat roppant csatatéren vágott az ellenségre . . ."

A SASFIÓK a színfalak mögött. Igazi neve Pierre Bigarell s hónapokig tanulta hatalmas szerepét...

HÉTRŐL HÉTRE

A zűrzavarról

hebegő lelkesedéssel értekezik a baloldali sajtó. S hol terjeng az a nagy zűrzavar? Ahogy a saját céljaikat sona meg nem valló demokrata, liberális és marxista, — nyájasan és felmondásig egyesült, — politikai partizánok állitják, egyesegyedül, a jobboldalon... Olyan egyszerű a tétel felállítása! Aki szólni mer a zsidóságnak kellemetlen dolgokban, az egy elvakult, tudatlan, műveletlen, zavarosfejű, ütődött ember s aki megalkuszik Juda törzsével, az bölcs, tudós, művész, nagy iró, kiváló közgazdász, egetverő politikus és irányításra hivatott vezéregyéniség még akkor is, ha olyan buta, mint a koporsószeg. A baloldali nyálkás dicséretekből tudhatjuk bizonyítékok nélkül, hogy hol áll a leghízelgőbb jelzőkkel nyakonöntött közéleti férfiú, mert a zsidók mindig csalhatatlanul megérezték, hogy kire érdemes pazarolni ömlengéseiket. A józan ész azonban mégis azt súgja, hogy az értelmet, a munkaerőt és a meggyőződés tisztességét bizony nem osztogatta szét a sors olyan maradéktalanul a pártok és világnézetek között, ahogy azt a öntelt túlsó oldal hirdeti. Zűrös ember van a világon elég, jobbra-balra egyaránt, csatlakoznak ütődött emberek mindenféle párthoz, de a korok történelmi vitáját nem ezek a gyönyörrel kihalászott egyéni gyarlóságok döntik el, hanem a széles vonalakon megvívott világnézeti küzdelmek. A világfejlődés és a nemzeti haladás főirányában kell igaza legyen az egészséges politikai mozgalomnak s akkor célhoz ér, bármit kiabálnak reá. A baloldal pedig várja az özönvizet, hogy zátonyra kormányzott, roskadt bárkáját a hullámok megemeljék... Ehhez a lapító reménykedéshez nem kell nagy ész s azért mégis kiütközik a szellemi zűrzavar, mihelyst a múltba rokkant csáklyások rezgelődni kezdenek. Igy lett baj a polgár—munkás—paraszt elmélettel a közelmúlt hetek folyamán. Olyan kiadós, zubogó, kevertkavart zűr sustorog a kedves vezérek között, hogy öröm hallgatni. A nagy szövetség irástudói már hajbakaptak azon, hogy milyen sorrendben ültessék fel a rendeket a demokrácia lovára. A polgár üljön elől, vagy a paraszt, avagy a munkás? Tudott dolog ugyanis, hogy egy lovon három lovas csak úgy fér el, ha az egyik elől, a másik hátul s a harmadik középen ül. Ugrálni pedig a terhelés következtében nem lehet... Igy tartják az angolok. Szóval igaz s nem idegen eszme ez, — a demokratáknak. A baj nem közönséges. Az a felvetett kérdés, hogy a kisgazdapártnak legyen e polgári és munkás tagozata, netán a marxista pártnak kisgazda és polgári alosztálya, vagy a polgári pártnak munkás és paraszt alszervezete... Mert aki győz a „testvérek" közül, az hajtja a száraz pusztaságból a lovat — Noé bárkájához... Most azután erről van szó s kész a harag és a tülekedés... Ehhez a fekete zűrzavarhoz képest, minden jobboldali gondolat és program, amely nem szaggatta osztályokra a nemzetet, olyan tiszta és világos, mint a napfény a magas hegyeken!...

A módszeren

nem változtattak a világ megváltását szándékoló demokráciák! Pontosan igy végezték el a kifáradt Európa ledöfését 1918-ban is, ezzel a humánus és keresztényi nagylelkűséggel, mint ahogy most szeretnék kiütni a becsületéért és saját földjéért harcoló Olaszország kezéből a fegyvert... Annyit szavaltak négy esztendő alatt emberségükről, szelídségükről, hangoztatták a megbocsátás nagy készségét, hogy ez egymaga gyanús volt már, s gondolkodóba ejthette még a legjámborabb népet is, hogy vajjon szabad volna-e letennie kezéből az életét, tisztességét és birtokállományát védő fegyvert s kiszolgáltatnia magát a szövetségesek kénye-kedvének. A Szicilia megrohanásának órájában világgá kürtölt „fegyverszüneti ajánlat" aztán megmutatta, hogy mint a compiègnei fegyverszüneti szerződésben tették, amikor a Németország ellen érvényben tartott éhségblokáddal gyermekek, asszonyok és aggastyánok halálos ítéletét mondották ki, most is az olasz nép végső nyomorúságba való taszitásával szeretnék megbüntetni a „vétkest"... Nem csak a fegyvereket akarnák kicsavarni Itália kezéből, de azt is ők szabnák meg, hogy mennyi gabonát termeljen az ország, mennyi gyümölcsfát köteles kivágni, s mit taníthatnak az olasz gyermekeknek az iskolákban, nehogy fölösleges nemzeti öntudatra tegyen szert, hány egyetemet kell bezárni a tudomány és haladás örök hazájában! S mindezt nem is a győzelem mámoros órájában, a vitathatatlan diadal birtokában ajánlják fel, követelik meg, de pökhendi módon egy olyan akció kezdetén, amely még igen balul üthet ki számukra. Mit várhatna vajjon tőlük, micsoda nagylelkűséget Európa, ha csakugyan lábaik előtt heverne, legyőzötten, ájultan és tehetetlenül?

Wilson úr óta,

aki két balkézzel nyúlt az Amerika számára mindig félelmetesen ismeretlen európai történelem ujjárendezéséhez, nem érhet már bennünket meglepetés, úgy gondoltuk, ha az óceánon túli világ be akar avatkozni a legöregebb kontinens ügyeibe... Tévedtünk. A mai USA, mintha túl akarná licitálni a második világháború szellemi atyját, még tudatlanabb módon kontárkodik bele, — hál' Istennek, csak elméletben az európai népek életébe. Arról jut ez eszünkbe, hogy a Reuter-iroda diadalmas jelentése szerint Chicagoban, a gangsterek klasszikus városában megalakult az emigráns „magyar kormány" és Washington sietett elismerni a gyülekezetet a magyar nemzet legitim képviseletéül... Kik hát vajjon azok a férfiak, akiket Amerika leginkább alkalmasnak tart, hogy valódi demokrata politikát honosítsanak meg a magyar nép ezeréves államában? Azok a friss-sütetü emigránsok vajjon, akik ott kelletik magukat az új világháború kitörése óta a szövetségesek fővárosaiban és az angolszász vezetők bizalmát a hazájukra szórt rágalmakkal akarták kiérdemelni? Bizony, — nem... Amikor elérkezettnek látták az időt, hogy a mi boldogításunkra is gondoljanak, nem őket szólították elő, hanem az igazán megbízható, jól kipróbált személyiségeket, akik egész munkát tudnának végezni a magyarság végső tönkretétele, a történelemből való kiiktatása érdekében. Az elsőszámú megváltó Károlyi Mihály, a farkastorkú vén forradalmár, a parádi gróf, aki fáradhatatlan politikai vigécként kínálgatta Magyarországot huszonhárom esztendeig széles e világon mindenkinek. Őt tették meg hazánk miniszterelnökévé, s mellette aztán olyan nevek szerepelnek, amelyek semmi kétséget nem engednek, semmi fenntartásra nem adnak módot végzetünk felől. Hiszen Göndör Ferenc, a dühös kommunista az egyik munkatársa, az az ószövetségi gyűlölettől lihegő zsidó, aki az Ember című szennylapjában minden betűkbe önthető gyalázatot ránkszórt a magyarországi patkányforradalom bukása óta s ott díszlik a kabinetben Vámbéri Rusztem is, a benesi demokrácia dicsőségének buzgó minisztránsa, aki mindenestül el akart adni bennünket, a trianoni nyomorultakat Prágának. Vajjon mit ígért a dadogó Károlyi az amerikai és angol politikusoknak s főként Benesnek, aki zsoldot fizetett neki húsz éven keresztül, hogy olyan feltétlen kegyükbe vették? Az ország földjének melyik részét ajándékozta a notórius kártyás könnyelműségével engesztelhetetlen és örök ellenségeinknek? Mit alkudhatott el a zsoldos kormány-elnökség kétes dicsőségű bársonyszékéért történelmi örökségünkből? Ismerjük őt, tudjuk, hogy milyen bőkezű... De nagyon jól tette Amerika, hogy végre szabad utat engedett legveszettebb ellenségeink ambiciójának... Legalább végre kinyílik minden szem és a javíthatatlan optimisták is tudomásul veszik: azok, akik egyszer már elvégezték rólunk, hogy kiirtanak bennünket Európa földjéről, máig se változtatták meg szándékaikat s ma is ugyanazt akarják. Még hóhérainkul is azokat választották ki, akikről egyszer már keservesen kiderült: milyen alkalmasak a sintérszerepre!

Ha már koreszme,

legyen legalább szociáldemokrácia, gondolják a Conti-utcában, ahol kézzel-lábbal igyekeznek mostanában időszerűséget varázsolni az elvtársak az öreg alapító, Marx-Mardochái tanaiba. A megpudvásodott elvek, rég túlhaladott harci paragrafusok valahogy nem alkalmasak a tömegek lelkesítésére s ma már hiába tanítják az egykor oly átütő sikerű indulót is: „nyolc óra munka, nyolc óra alvás, nyolc óhó-ra-ha pedig szórakozás..." — hiszen az egészséges társadalmi fejlődés és az ország politikai okossága rég a valóság kézzelfogható tényei közé emelte e követeléseket, sőt ezeknél többet is. Nosza, nekiereszkedett hát a második párisi internacionálé nyolcvanadik évfordulója alkalmából egy bús talmudmagyarázó az üres papírnak, s megírta a Népszavában, hogy hiába nacionaizmus, hiába romantikus történelem-szemlélet, s más ilyen népbutító találmányok, azért a történelmi materializmus és az osztályharc marad mindvégig az igazi koreszme! Ezek a nemzeti miegymások csak egy mulandó divat holnapig élő tiszavirágai, s már régen elfelejti őket az emberiség, mikor a szakállas rabbi-ivadék szellemi kútfőihez még mindig inni jár a jóra és boldogságra szomjas földnépe .. Mert, — okoskodik a kazuista rabbinusok mondásain pallérozott eszű párt-okos, — látjátok szömtökkel elvtársak, osztályok, ugyebár mindig lesznek a világon. Már pedig amíg lesznek, addig harc is leend közöttük a hatalomért, azonképen, ahogy a polgárság harcolt a feudális világgal, s ahogy most a munkás viaskodik ezzel a polgári uralommal a maga imperializmusának megvalósításáért. Ne engedje hát senki elszédíteni magát semmiféle nemzeti jelszótól, ne higyje, hogy lehetséges a társadalmi kiegyenlítődés, a szociális különbségek lebontása máskép, mint forradalommal! Nem kell bedőlni a papoknak és egyéb ravaszoknak, akik az igát akarják mindenáron a tömegek nyakán tartani, hányjunk fittyet a közös érdekeknek, felejtsük el, hogy inkább testvérei vagyunk egymásnak, az úr a parasztnak, munkás a munkaadónak, mint a párt-titkár elvtársaknak... Csak egy a baj! Az tudniillik, hogy a munkás is szétnézett már a világban, s nem szorul rá a Conti-utcai látásra. Amit pedig a maga szemével megnézett, egészen máskép fest az, mint amilyennek mondják előtte... S ez a különbség lassacskán gondolkodóba ejt mindenkit, hogy miért akarnak az ő szemére — vörös pápaszemet erőszakolni s miért akarják például megmagyarázni neki, hogy gyűlölni köteles azt, aki szeliden tagadja a marxizmus igazi korszellem-voltát.

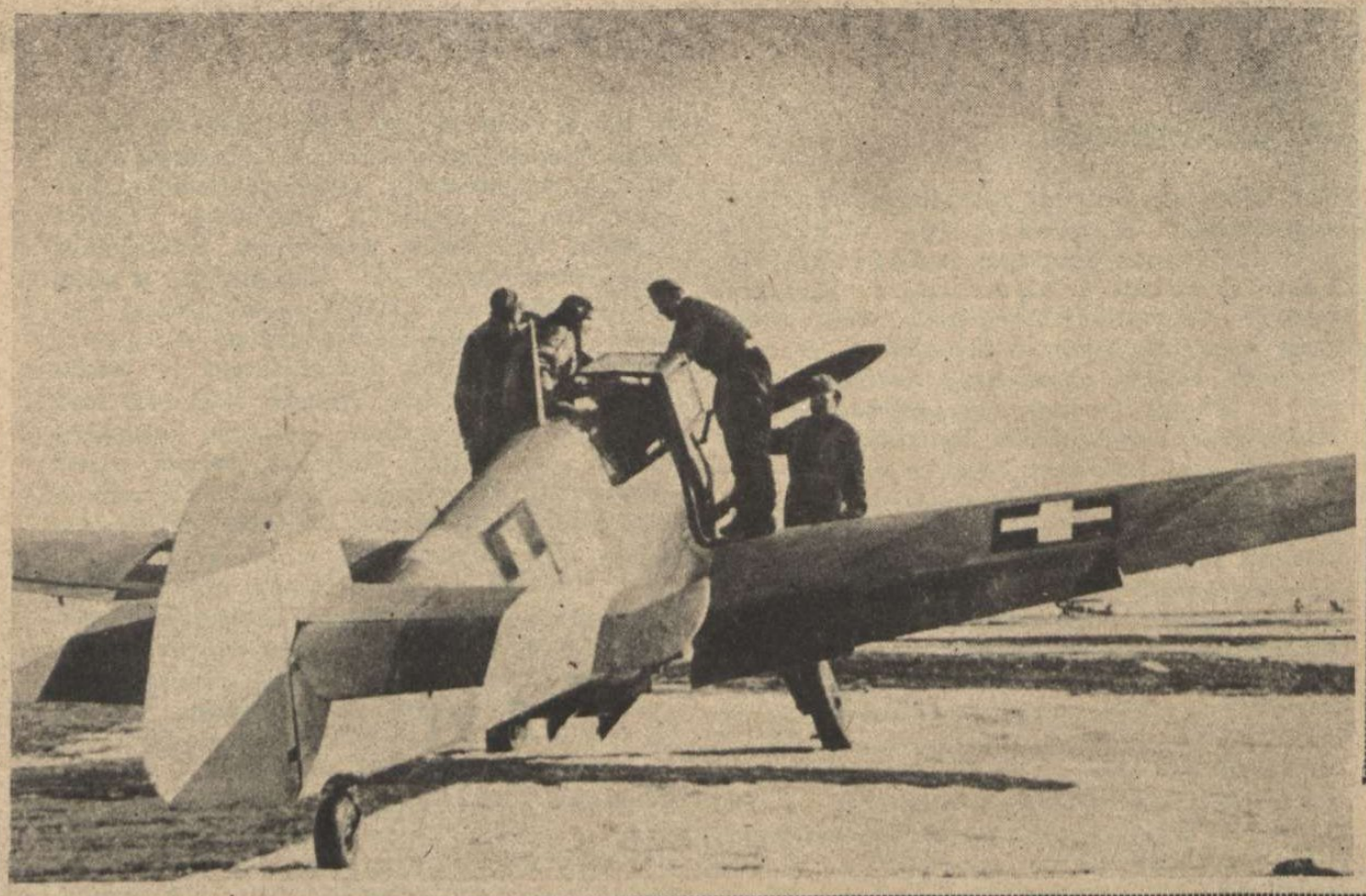

HONVÉDEINK DICSŐSÉGE

← **MAGYAR VADÁSZGÉP A SZOVJETFRONTON.**
A ...ti jelentések beszámolnak arról, hogy a keleti hadszíntéren aratott rendkívüli légi sikerekhez a magyar vadászrepülők is hozzájárultak 5 ellenséges gép lelövésével.

PÁLYI GYÖRGY
százados, Ujólagos Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Ezüst Érdemérme hadiszalagon a kardokkal, I. és II. osztályú német vaskereszt.

Dr. KISMARJAY-KISS TIBOR
főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronz Érdemérme hadiszalagon a kardokkal.

GUNICS JÁNOS
főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronz Érdemérme hadiszalagon a kardokkal.

vitéz KESZEY JÓZSEF
zászlós, Kormányzói Dicsérő elismerés, Magyar Koronás Bronz Érdemérme hadiszalagon a kardokkal, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem.

HUNYADY ANDRÁS
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronz Érdemérme hadiszalagon a kardokkal, Magyar Bronz Vitézségi Érem, II. oszt. német vaskereszt.

SZIKSZAY LAJOS
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronz Érdemérme hadiszalagon a kardokkal.

Dr. SZABÓ JÁNOS
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronz Érdemérme hadiszalagon a kardokkal.

SZABÓ JÓZSEF
zászlós, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem.

BOROVSZKY ISTVÁN
zászlós, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem. A donmenti harcokban eltűnt.

vitéz KOVÁCS ANDRÁS
hadapród őrmester, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem.

HOYEK FERENC
szakaszvezető, két ízben Magyar Kisezüst Vitézségi Érem.

NÉMETH IMRE
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem.

MAJOR PÁL
szakaszvezető, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem, II. oszt. német vaskereszt.

BENKŐ PÁL
szakaszvezető, két ízben Magyar Kisezüst Vitézségi Érem.

JÁRVÁS ISTVÁN
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem.

Ifj. PÁSZTOR MENYHÉRT
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem.

SZILÁGYI GYULA
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem.

VÉGSŐ ANDRÁS
őrvezető, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem, II. oszt. német vaskereszt.

HODUL GYÖRGY
honvéd, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem.

CSIMA KÁROLY
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem, II. oszt. német vaskereszt.

MISETA JÓZSEF
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem.

A SZOVJETFRONT MAGYAR HŐSI HALOTTJAI:

FODOR ZOLTÁN
zászlós

TIMÁR JÁNOS
zászlós

Dr. DVORECZI KONTSEK BÉLA
karpaszományos őrmester

GASPARIN EMIL
szakaszvezető

GALAMBOS ISTVÁN
tizedes

KUMANOVICH JÓZSEF
honvéd

MAGYARI GYÖRGY
honvéd

MAGYAR KÉPHÍRADÓ

AZ ALAPÍTÓ BRONZBAÖNTÖTT ALAKJA VIGYÁZ A MAGYAR RÁDIÓRA. A Sándor-utcai studióépület udvarán felavatták vitéz Kozma Miklós, az intézmény alapítójának szobrát ←

AZ ELSŐ ÜNNEPÉLYES SZENTBESZÉD. Grősz József, az új kalocsai érsek, székvárosának dúspompájú barokk-templomában a haza fenntartás nélküli szeretetéről beszélt először híveinek →

„KÉREM A SZÁMLÁT ÉS AZ ILLETÉKEMET" Bevezették a vendéglőkben és kávéházakban a számlák után, az összeg nagysága szerint fizetendő illetékek rendszerét

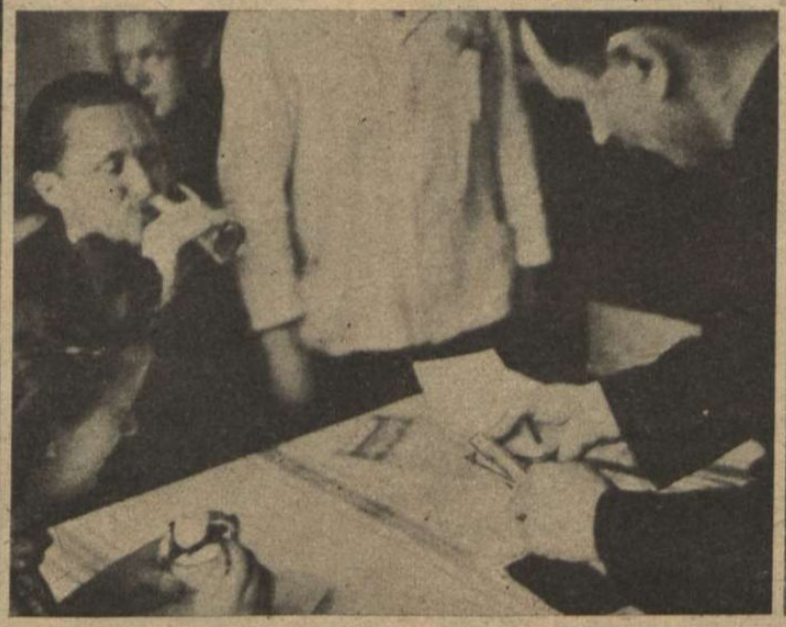

KERÉKPÁROS, ÁLLJ! Nagyarányú razziát rendezett a budapesti rendőrség az elmult héten a kerékpárosok ellenőrzésére

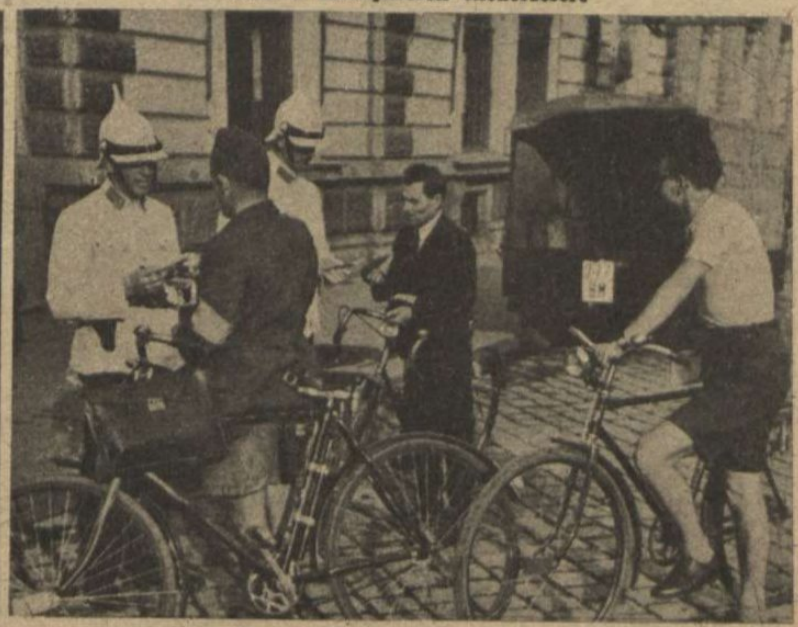

NYOMDÁSZ KUPA GYŐZTESE A PALLAS-STÁDIUM LABDARUGÓ CSAPATA. A Nyomdász Kupáért vívott küzdelmek befejeződtek. A döntőben a két legerősebb csapat találkozott, a Pallas-Stádium és a Székesfővárosi Házinyomda együttese. Óriási küzdelemben az idén is a Pallas-Stádium győzött, 2:1 (1:0) arányban

DÍJ KIOSZTÁS. A Pallas-Stádium győztes csapatának minden tagja kivette részét a küzdelemből és a szépen és sportszerűen küzdő Házinyomda felett megérdemelten diadalmaskodtak ↑

↑ BÁTHORY-HÜTTNER JÁNOS, a Pallas-Stádium vezérigazgatójának a győztes csapat kapitánya átadja megőrzés végett a másodszor megnyert Nyomdász Kupát

A MÁSODIK DUGÓ A Házinyomda kapusa hiába vetődik a labda után ←

KERÉKPÁRVERSENY A MILLENÁRISON. Sipos győz a haladók 6 kilométeres versenyén →

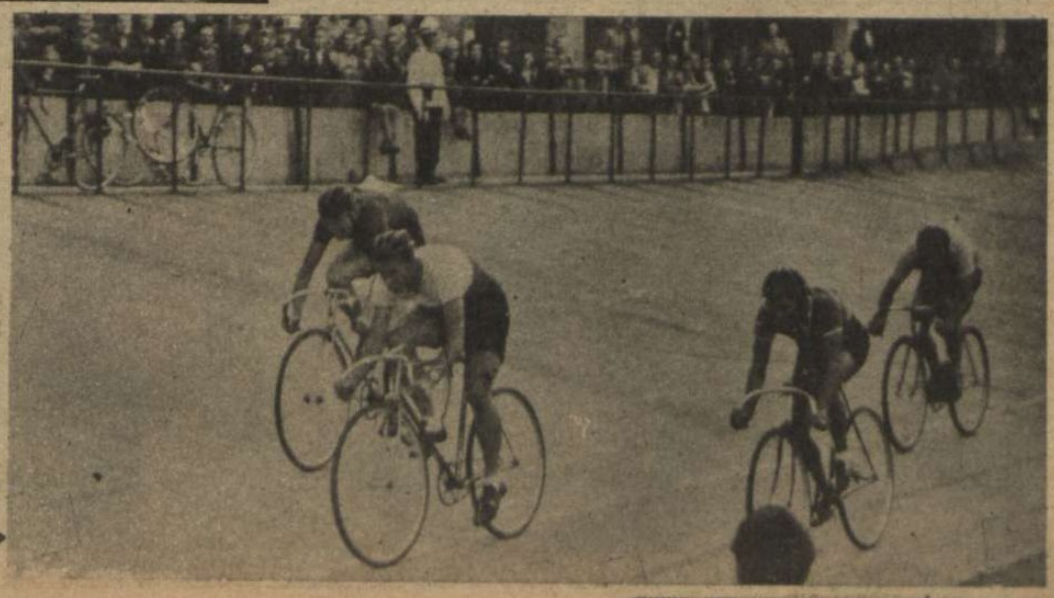

Vatikánváros: Évszázados szertartások ünnepélyes formái közt adta át a pápának megbízólevelét az új szentszéki német követ, Weizacker báró. Prelátusok, világi kamarások és a svájci testőrség tisztjei veszik körül a német diplomatát a kihallgatás után

Tokio: A tengely megingathatatlan egységének ünnepét ülték meg a japán fővárosban

Világ

Livorno: Az örök nyugalom márvány nemtője csodálkozva nézi a sírköveket, amelyeket a temetőbe dobott angolszász bombák ledöntöttek. A demokráciák „humánus hadviselése" még a halottakat se kíméli

New-York: Az amerikai ifjúság tiltakozik a nyersanyagtakarékosságból megreformált férfidivat ellen... Az utcasarkokon a karrikaturaszerűen kiszabott új ruhában s a szabályok súlyos megsértésével készült ruhában ácsorognak a ráérő ifjak. Nevetségessé akarják tenni a hatóságokat, — s közben nem sokat törődnek olyan semmiségekkel, mint a háború...

Detroit: Leverték a négerlázadást, rendőrök fogják közre a fegyvertelen, megvetett feketéket. A demokrácia lelkes híve, az amerikai zsidó felháborodottan „torolja meg" a rabszolgák ivadékának vakmerőségét. Nem fenyegeti veszély — a niggert erősen fogják a rendőrök... ←

A forrongó tömegbe, amely autókat gyujtott fel és megrohanta az üzleteket, könnyfakasztó bombákat dobnak a rendőrök ↓

ujság

Sanghái: A nemzetközi negyedet, amelybe tilos volt a kínainak belépnie, hacsak nem volt kuli vagy szolga valamelyik nagy angol vállalat távolkeleti vezetőjénél, a japánok átadták a nemzeti Kína közigazgatási hatóságainak . . . A „tilos" területre bevonul a kínai motoros rendőrség

Rangoon: Boose felszólítására, hogy a hinduk harcoljanak India teljes felszabadításáért, megalakultak az önkéntes-századok és a nép tüntetőfelvonulásokat rendez Burma utcáin

Tokio: Nippon, Kelet hivatott rendező hatalma szabadságot ad az angolszász uralom igája alól felszabadított ázsiai népeknek. Burma most lett függetlenné és első miniszterelnöke, dr. Ba Mau Tokióba utazott, hogy nemzete köszönetét tolmácsolja a felkelő nap nagylelkű vezéreinek

Egy emberként lelkesedik az óriási tömeg Ba Mau szavain. Nem csoda, a függetlenségről és szabadságról hallja beszélni kormányelnökét

„Valahol Keleten": Hangosfilm-kocsi érkezett a pihenő tartalék állásaiba. A harcosok, elfelejtik a küzdelem minden fáradságát s gyermeki örömmel mulatnak a vidám pergőképeken. A sátor hátterére festve még hölgyek is szurkolnak velük együtt a film hőseinek. A véres háborúnak is vannak derűs oldalai

Berlin:

A német ifjúság az erő és szépség ünnepét üli a főváros birodalmi sporttelepén

Víz, napfény, szellő . . .

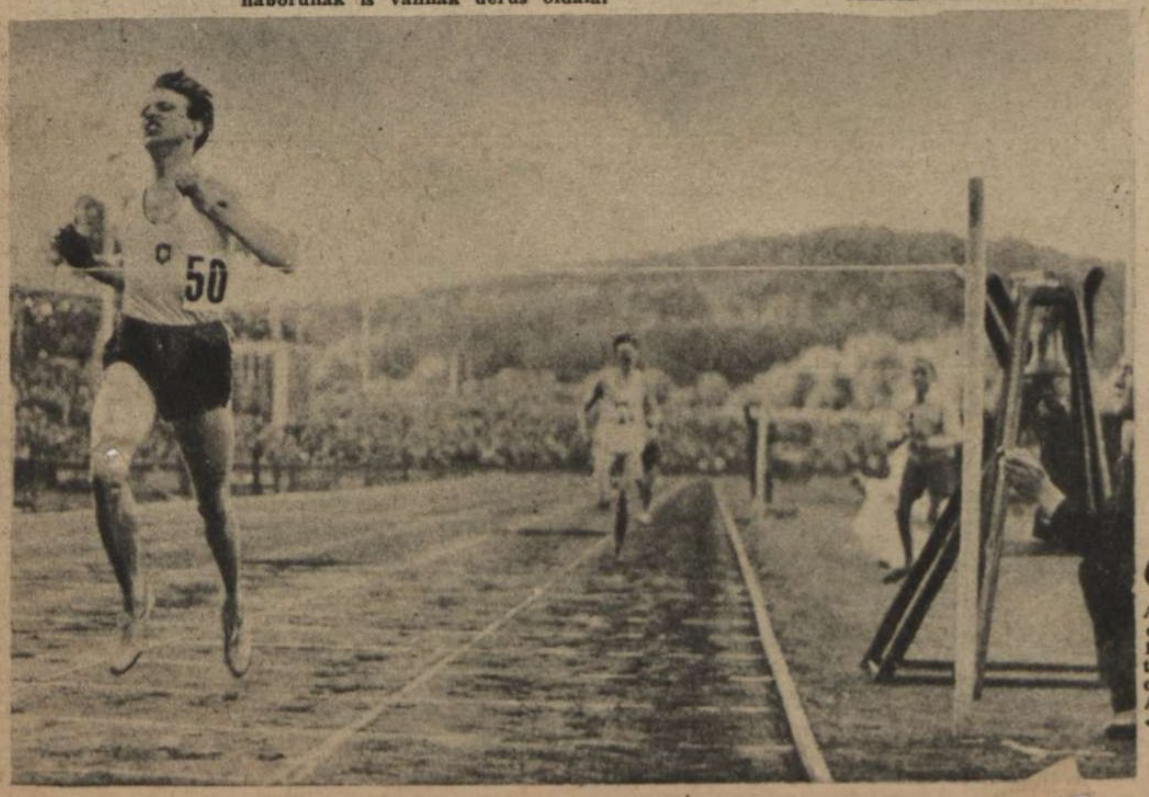

Gothenburg:

Andersson Arne megdöntötte honfitársának, Häggnek, megdönthetetlennek hitt világcsúcsát 1 angol mérföldön. Az új világcsúcs 4.02,6.

A BURMAI HATÁRON

Nem tévesztik szem elől egymást percre se az ellenfelek. A Tenno katonái erőszakos felderítésre készülnek az angol állások ellen, megtudni: mire készülnek Wavell hadai

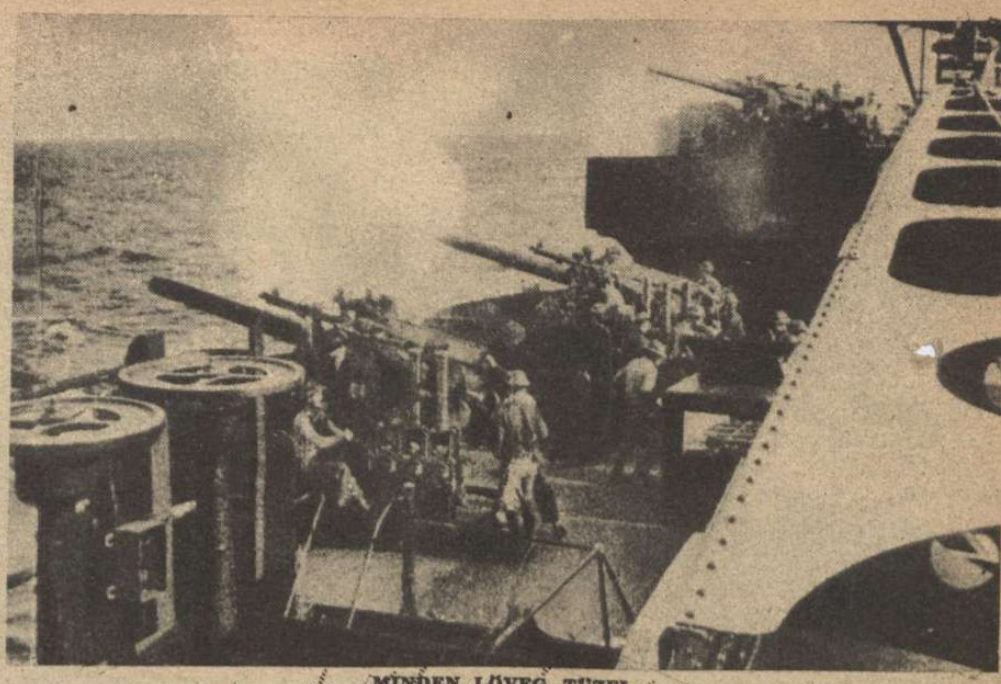

MINDEN LÖVEG TÜZEL.

Egy amerikai cirkáló vad ágyuzással igyekszik megvédeni a becses rakománnyal úszó karaván, amelyet japán gyorsnaszádok támadtak meg a csendesoceáni szigetvilágban

NAP-LOBOGÓ

A Csendes-óceán messzi szigetvilágából gyéren érkeznek a hírek, de a trópusok alatt is komor elszánással folyik a harc a végső győzelemért. Az ellenfelek egymás erejét próbálgatják, gyüjtik az embert és anyagot a nagy összecsapásra s a Tenno birodalmának minden fia fanatikus odaadással dolgozik a nagy célért. A mindent elsöprő rohammal elfoglalt szigetek támaszpontjain nő a védők száma, a flotta egységei készülnek az újabb tengeri csatára, s a légierő, amely az angolszász hajóhad legbüszkébb úszó várait juttatta a tenger hűs mélyébe, egy percre se pihen. Ott zúgnak gépei az egyenlítői ég vakító kékjén, s le-lecsapnak az amerikai karavánokra, amelyek az apró szigetek óvatos ostromához szállítják az ezredeket és gépeket. Az őserdők párás bozótjaiban új állásrendszereket építenek a fáradhatatlan kezek, s a szigeteken partraszálló USA katonákat gyilkos tűzzel fogadják a védők. Szívós és életre-halálra menő küzdelem ez... Akik részt vesznek benne, tudják: nem csak a szigetek birtoklásáról van szó, hanem arról, hogy lesz-e a világnak más arca s támad-e új rend az emberiség életében, becsületesebb, jobb és igazságosabb a réginél!

EJTŐERNYŐSÖK!

Komolyan áll a kis csapat, amelyet egy óra múlva a nagy szállítógépből az amerikai állások mögött tesznek földre

MINDEN CSENDES...

A hajnali tájon semmi se mozdul, csak az ernyők nagy, fehér gombái lebegnek lassan az égről a földre. S akik talajt értek, előkészítik fegyvereiket a harcra ↓

↑ UTOLSÓ UTASÍTÁSOK.

A motorok már zúgnak, a század parancsnoka még egy rövid megbeszélést tart, aztán a Nap-jelvényes gépek felszállnak, pusztulást vinni az ellenségre

← HARCOT MÉG NEM IS LÁTOTT, friss csapat hajózik ki a fenyegetett szigetvilág egyik pontján. A vidám arcok a küzdelem vágyának és elszánásnak férfias kifejezését tükrözik

↑ TALÁLAT! A légi torpedó halálos biztonsággal derékba kapta az USA szállító gőzöst. A tengerről felcsapó fekete füst és láng mutatja, hogy a messziről hozott olajjal nem tölthetik meg az amerikai repülőgépeket . . .

→ MAGANYOS SAS A FELLEGEK KÖZÖTT. A trópusi ég végtelen levegőtengerében zúgva suhan tova a japán felderítő, hogy mindjárt jelezze, ha a tenger hullámain megpillantja a megfigyelő az amerikai hajókaravánt

A CSENDES-ÓCEÁNON

↑ MEGÉRKEZETT AZ UTÁNPÓTLÁS! A repülőtámpont legénysége örömmel, egyenként veszi számba a hazai gyárakból szállított bombarakományt. Talán néhány óra multva forró perceket él meg Port Darwin, vagy egy másik ausztráliai város légvédelmi tüzérsége . .

↑ ELŐSZÖR CSAK A FÉNYKÉPEZŐGÉP . . . A japán megfigyelő pontos és éles képet készit a kiszemelt hajóról, de ugyanabban a pillanatban már kioldják a nehéz bombát is . . .

↓ ELŐRETOLT ÁLLÁSBAN . . . Feszült figyelemmel várják a trópusi hőségben a japánok, hogy a partratett amerikaiak megindulnak a sziget belseje felé

VISSZA A HAJÓKRA! Nem sikerült a partraszállás az őserdővel benőtt kis szigeten. A japán erők heves ellenállása elől visszahúzódik az amerikai csapat a biztonságosabb hajókra . . .

SZICILIA
A MÁSODIK ARCVONAL

A sok próbát és szenvedést kiállott Olaszország immár saját földjét védelmezi az angolszász katonai hatalom összpontosított erejével szemben, vállt vállhoz vetve a tengely másik bajtársi hűségű országával. Szicilia szigetén vad hevességgel folyik a harc, de minden talpalatnyi földért, minden faluért, minden kis tengerőbölért súlyos áldozatot kellett már eddig is hoznia Montgomery és Eisenhoover inváziós hadseregének. Az ejtőernyősök kudarcot vallottak, a páncélosok érzékeny veszteséget szenvedtek és a gyalogság ámulva látja, hogy a festői sziget népe korántse fogadja a „szabadítókat" olyan lelkesedéssel, mint ahogy nekik a kiképző táborokban magyarázták... A Sziciliára nehezedő angolszász nyomás nagyságát az magyarázza, hogy ez a hadjárat nem a második front megnyitásának a kísérlete, hanem maga a sokat sürgetett, sokat igért második front. Az erők összecsaptak, a küzdelem teljes hevességgel tombol, s mindkét fél tudja: miért harcol itt, Európa várának előretolt őrhelyén...

↑ A LEGÚJABB ESEMÉNYEK... A szicíliai védelem főparancsnokságat az olasz trónörökös vette át s főhadiszállásán meghallgatja a vezérkar jelentéseit.

← FÉNYUJJAK A SZIGET ÉJSZAKÁJÁNAK EGÉN. A reflektorok kitapogatják az angolszász bombavetőket s a lövésre kész légvédelmi ütegek megszólalnak, hogy megsemmisítsék az ellenséget. Éjjel-nappal folyik a súlyos küzdelem Sziciliáért, földön, vizen és levegőben...

↑ A HAZAI FÖLD VÉDELMÉBEN! Sűrű rajokban indulnak útnak az olasz vadászok, hogy megütközzenek az angol bombavetőkkel, amelyek Catania városát akarják támadni.

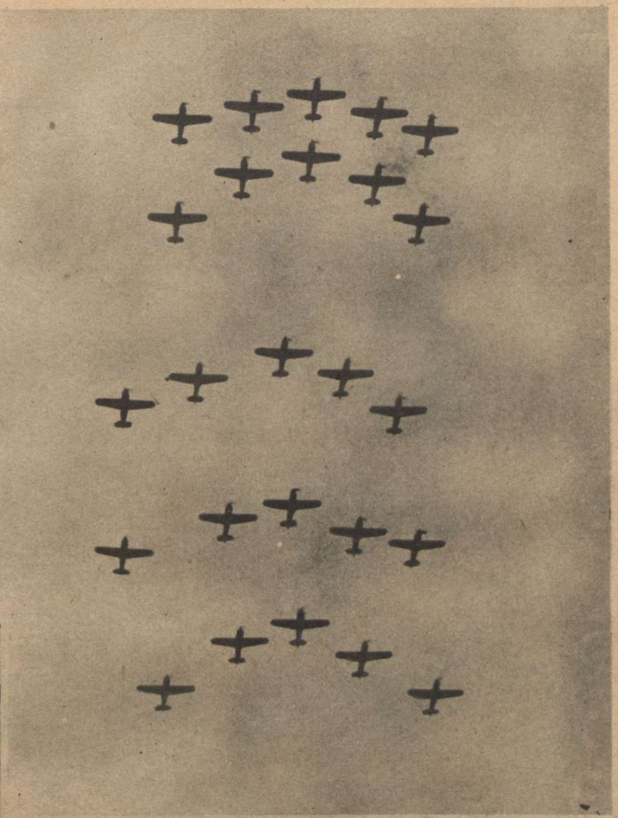

A SZIKLÁK BIZTONSÁGOT NYUJTANAK. A cataniai síkság szélén a falvakból elmenekült lakosság barlangok védő sziklaüregeibe húzódik, míg a harc véget ér. De a páncélosok küzdelmét kivánciasn előmerészkedve nézi a kis család

(A Magyar Futár rádióképe)

↑ LETERÍTETT ELLENFÉL. Girgenti közelében izgalmas légiharcban leütte az olasz pilóta amerikai ellenfelét. A szárnyaszegetten földre hulló idegen repülőgépről fényképet készít a vadász, hogy jelenlétéhez mellékelhesse a győzelem bizonyítékát.

„A ROMOK KÖZÖTT IS KITARTÁN!" A palermoi federazio kiáltványát olvasnák a romhalmazzá változott utcákon a hajléktalan lakosok. „Tartsatok ki, hogy majd az ágyról az asztalig újjáépülhessen minden Sziciliában!" — hirdetik a falragaszok az olasz nép szívós életakaratát.

A „CIVILIZÁCIÓ" FEGYVERE... Az olasz pilóta elgondolkozva szemléli a dzsungel-lakók kését, amelyet egy amerikai fogolytól vett el. Ilyen torokmetsző fegyverrel szerelték fel a közelharcra az USA inváziós katonáit.

KÉTLAKI ANGOL JÁRMŰVEK

Az invázió lázas előkészületei közben szerkesztették az angol hadmérnökök ezt a vizen csónak, szárazon szállítóautó partraszállási járművet. A német és olasz tüzérség, meg a repülők igen sokat elpusztítottak az új harceszközből a szicíliai partokon.

ELLENSÉGES BERE-PULÉS VÁRHATÓ! A taorminai légvédelem egyik ütege már készül fogadni az égen feltűnő ellenséges bombázókat. A kiszolgáló legénység feszült figyelemmel várja a tűzparancsot

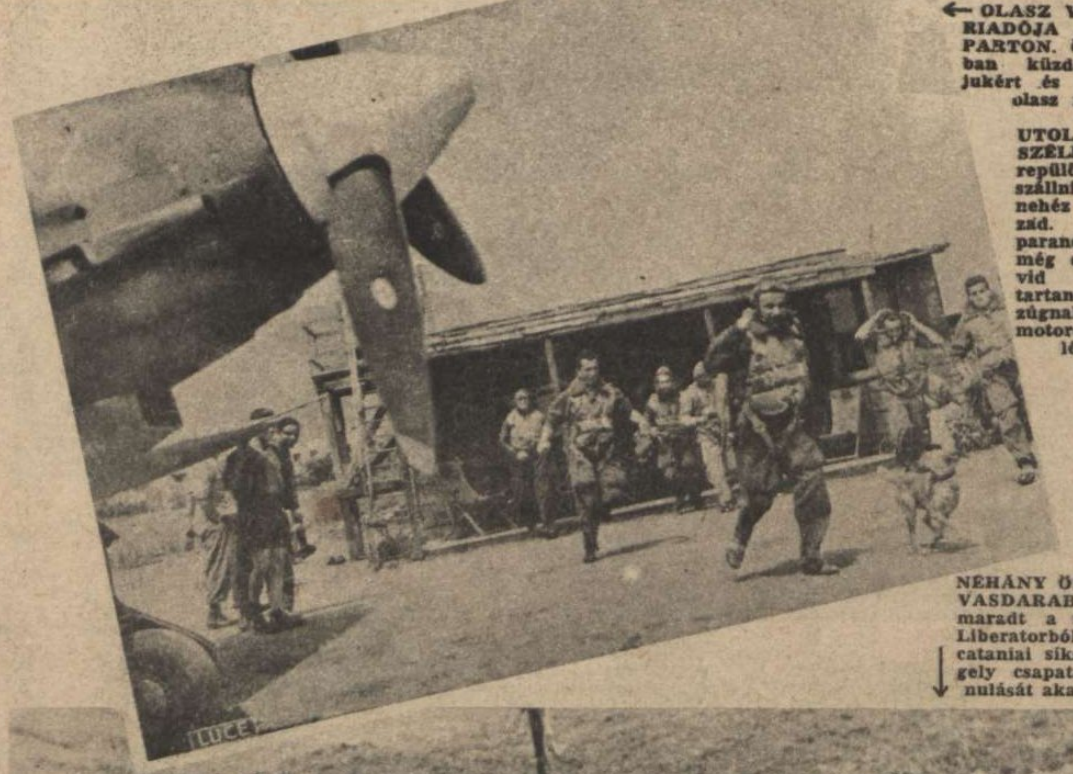

← OLASZ VADÁSZOK RIADÓJA A TENGER-PARTON. Örökös harcban küzdenek hazájukért és népükért az olasz repülők.

UTOLSÓ MEGBESZÉLÉS. Catania repülőteréről felszállni készül egy nehéz harcigép század. A pilóták a parancsnok körül még egy utolsó rövid megbeszélést tartanak, aztán felzúgnak a hárommotoros gépmadár légcsavarjai →

NÉHÁNY ÖSSZEÉGETT VASDARAB... Ennyi maradt a négymotoros Liberatorból, amely a cataniai síkságon a tengely csapatainak felvonulását akarta zavarni ↓

← KEZDŐDIK A ROHAM! Szirakuza előtt, a kopár, bokros dombokon elkeseredett lendülettel törnek az ellenségre a szülőföldjüket védő szicíliai ezredek katonái. A harc szívós és irgalmatlan...

EGY HÜSÍTŐ→ KORTY... Tikkadt nyári hőségben harcolnak a szicíliai védők. A német bajtárs segít a szíget oltalmazásában az olasz katonának. Egy kis narancslé oltja az égető szomjat az őrségváltás után

← A „HÁZŐRZŐ" HŰSÉGESEN VIGYÁZ... A kaktuszos, széltől korbácsolt domb hajlata mögött messzehordó olasz ágyú állása van. A cső fenyegetően emelkedik a magasba, készen arra, hogy bármely pillanatban megszólaljon

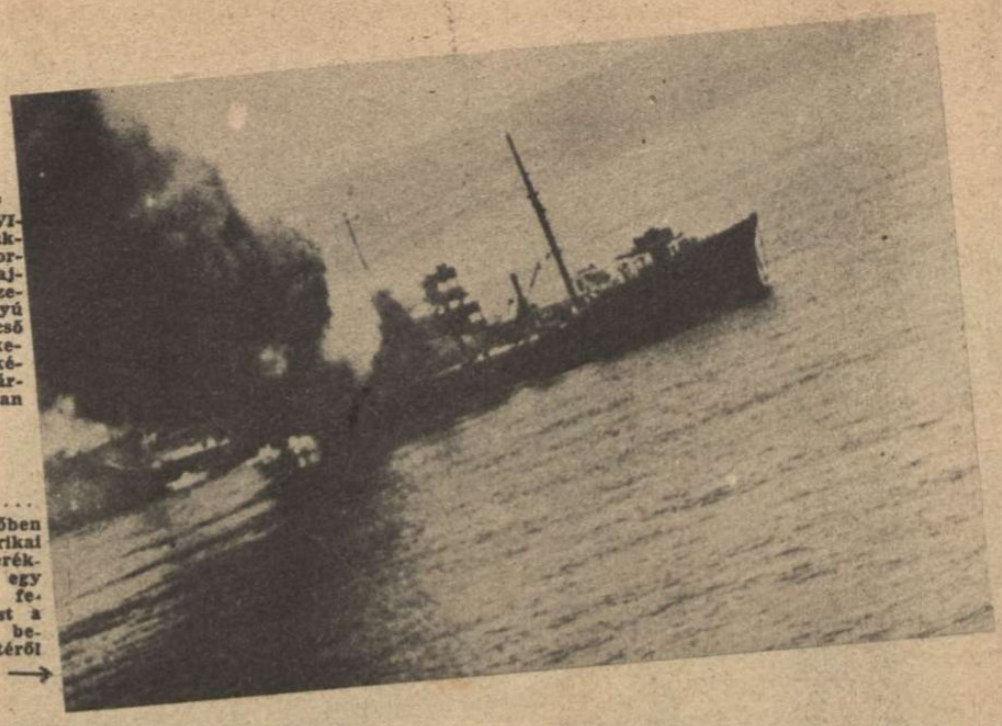

TELITALÁLAT... A gelai kikötőben kirakodó amerikai szállítóhajót derékban talált el egy nehézbomba. A fekete, sűrű füst a gőzös gyorsan beteljesedő végzetéről árulkodik →

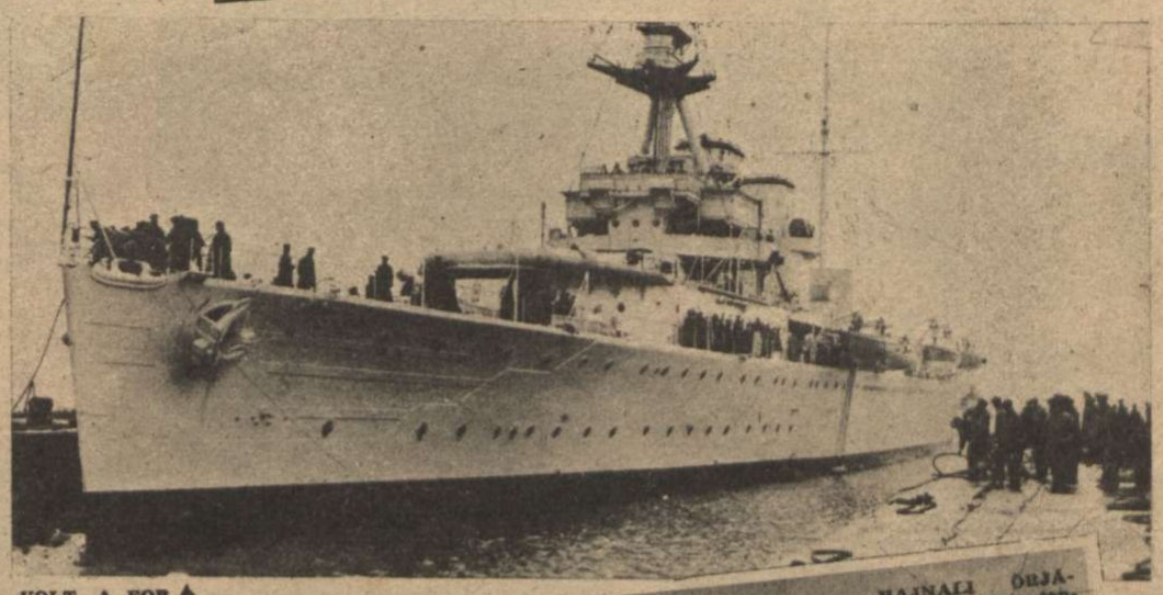

EZ VOLT A FORBISHER-OSZTÁLY CIRKÁLÓJA... Egy német tengeralattjáró torpedója Licata előtt telibe találta a büszke páncélost, amely a partraszállókat fedezte tűzével. A 9860 tonnás nagy tűzerejű hajó 750 emberével együtt percek alatt elsüllyedt ↑

← ÉRKEZIK AZ UTÁNPÓTLÁS. A keskeny messzinai csatornán éjjel-nappal ömlik Szicília védői számára az utánpótlás. A szállítóhajók biztonságán rombolók és könnyű cirkálók őrködnek, de a hegyek oldalában a légvédelmi ütegek egész sora is bevetkezésre kész...

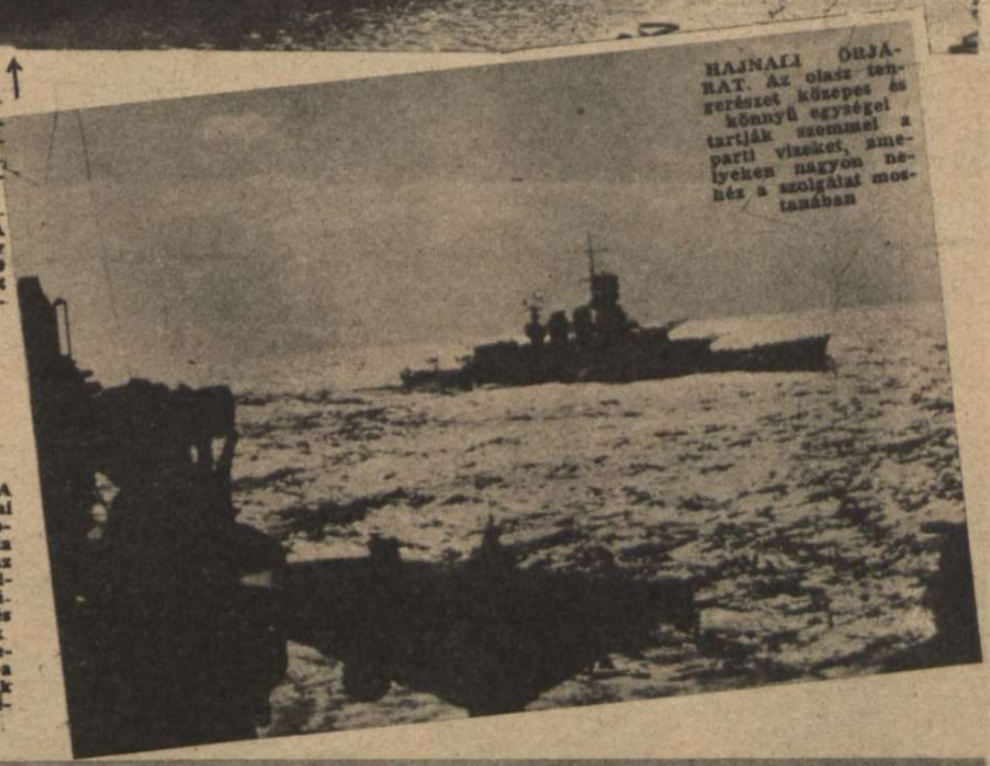

HAJNALI ÚRJÁRAT. Az olasz tengerészet közepes és könnyű egységei tartják szemmel a parti vizeket, amelyeken nagyon nehéz a szolgálat mostanában

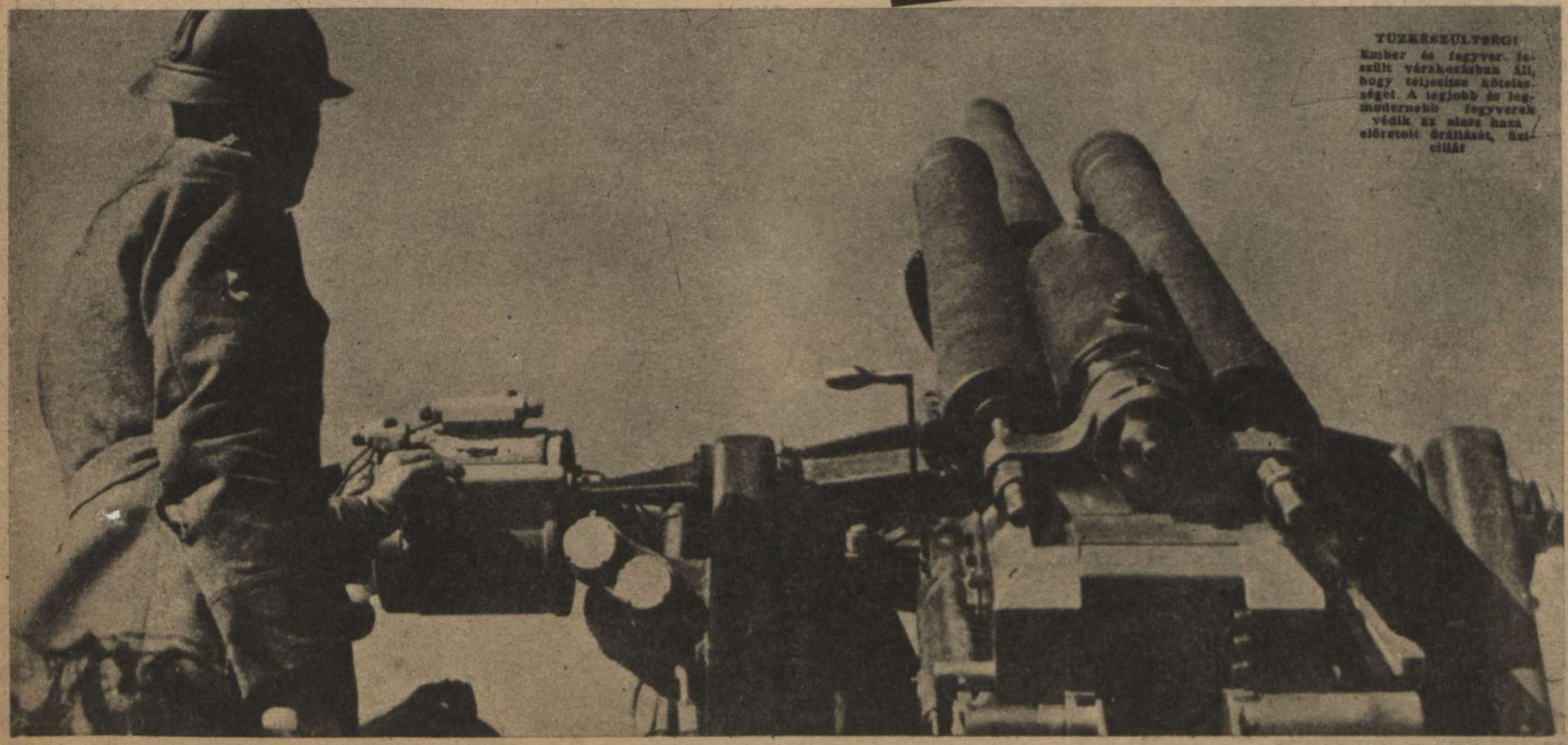

TÜZKÉSZÜLTSÉG! Ember és fegyver felszült várakozásban áll, hogy teljesítse kötelességét. A legjobb és legmodernebb fegyverek védik az olasz haza előretolt őrállását, Szicíliát

A pravoszláv egyház imája utána száll a meggyötört lelkeknek s az állatok módjára elhantolt tetemeknek végre megadják az emberi végtisztességet is...

VINNICA A SZOVJET BORZALMAS GYÜMÖLCSÖS

A Bug-parti kis ukrán város, Vinnica, gyümölcsöskertjei brutálisan vágták a világ szemébe a legújabb bizonyítékokat arról: milyen módszerekkel tartották fenn uralmukat negyedszázadon át azok, akikkel most a kényes nyugati demokráciák kartnyes nyugati demokráciák karkarba öltött szövetségben és naponta büszkén hangoztatott nagy lelki egyetértésben egy célért harcolnak... A vinnicai GPU-börtön udvarán, s a városszéli gyümölcsösökben 10.000 ukrán holttetemét földelték el a bolsevizmus hóhérai. Bűnük az volt, hogy egy emberi szót kimondtak, egy halk panasz hagyta el szájukat, vagy a megalázott emberi méltóság keserű sóhaja tán! Nem ellenségek voltak, nem elfogott idegen katonák, mint a katyni tömegsírok halottai: — a „proletárhaza polgárai" csupán s akkor pusztultak el a gyakorlott gyilkosok revolvergolyóitól, amikor még béke volt s a hallgatag, fenyegetően néma Oroszország felől semmi hír nem jutott ki a világba. Az összekötözött, enyésző kezek, a golyótól lyuggatta koponyák többet mondanak az emberiségnek a szovjetről, mint egy könyvtárra menő tanulmány. S a vinnicai sírokon kívül, széles nagy Oroszországban hány ilyen tömegsír lehet még az álmos síkok, a kisvárosi kertek s börtönudvarok mélyén és vajjon hány százezer megkínzott és kivégzett szerencsétlen ember holtteteme vádolja az emberiség előtt a moszkvai hóhérokat?...

Emberfeletti erő kell az iszonyat elviseléséhez...

Fájdalomtól félig tébolyult asszonyok keresik az áldozatok ruhái közt szeretteik holmiját... Egy-egy szakadozott kabát, sapka, egy fakó ing a keserves bizonyság, hogy akiről azt mondták: Szibériába deportálják, itt feküdt a vinnicai gyümölcsöskertek valamelyik tömegsírjában

A börtönfal tövében, harminc centiméter mély árokban így hevertek a kivégzettek

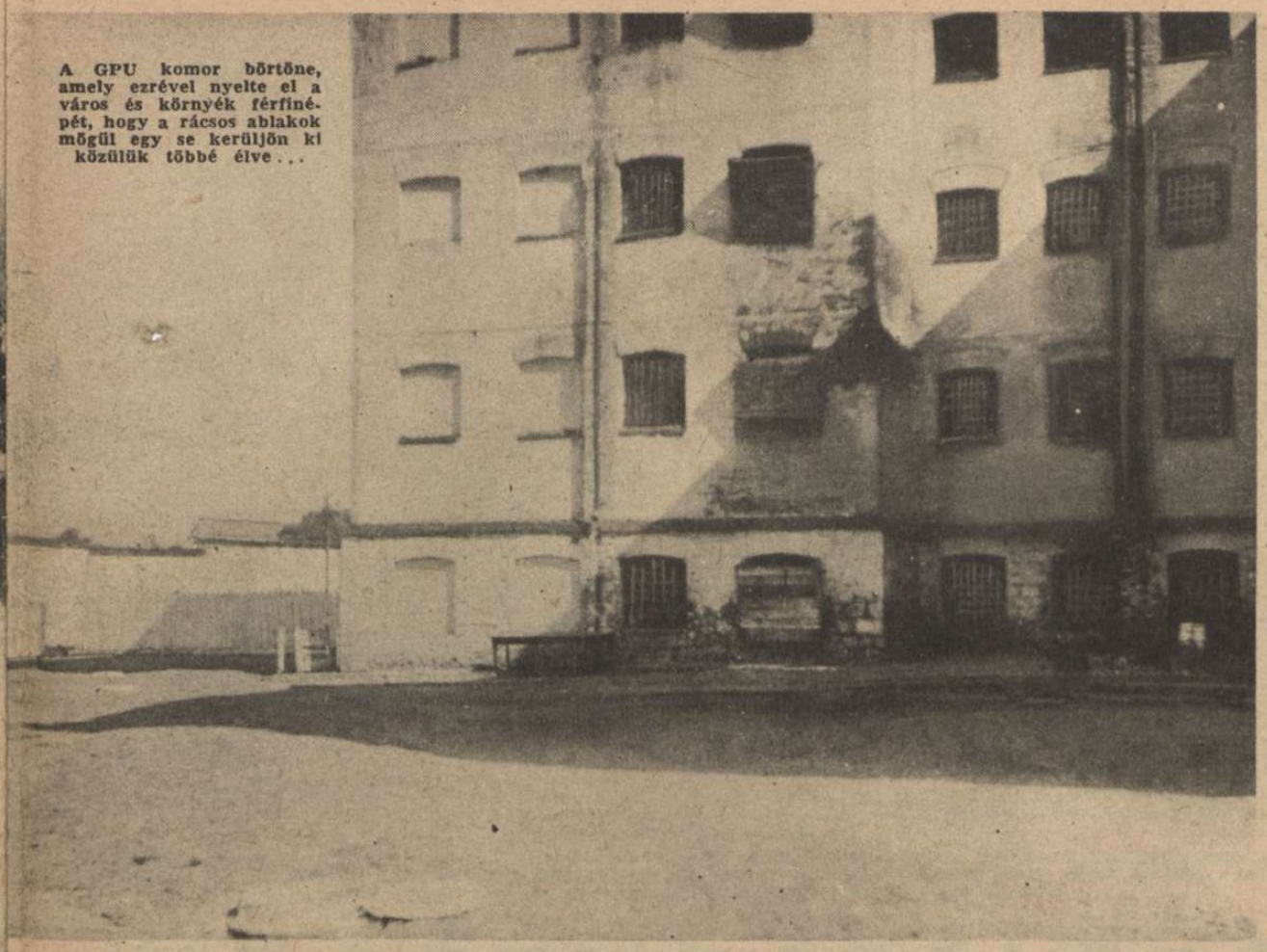

A GPU komor börtöne, amely ezrével nyelte el a város és környék férfinépét, hogy a rácsos ablakok mögül egy se kerüljön ki közülük többé élve...

A GPU gyakorlott kezű tömeggyilkosainak golyó-nyoma egy tömegsírból kikerült koponyán. Közvetlen közelről sütötték el a fegyvert s az áldozatot megváltotta szenvedésétől az irgalmas halál...

KERTJE

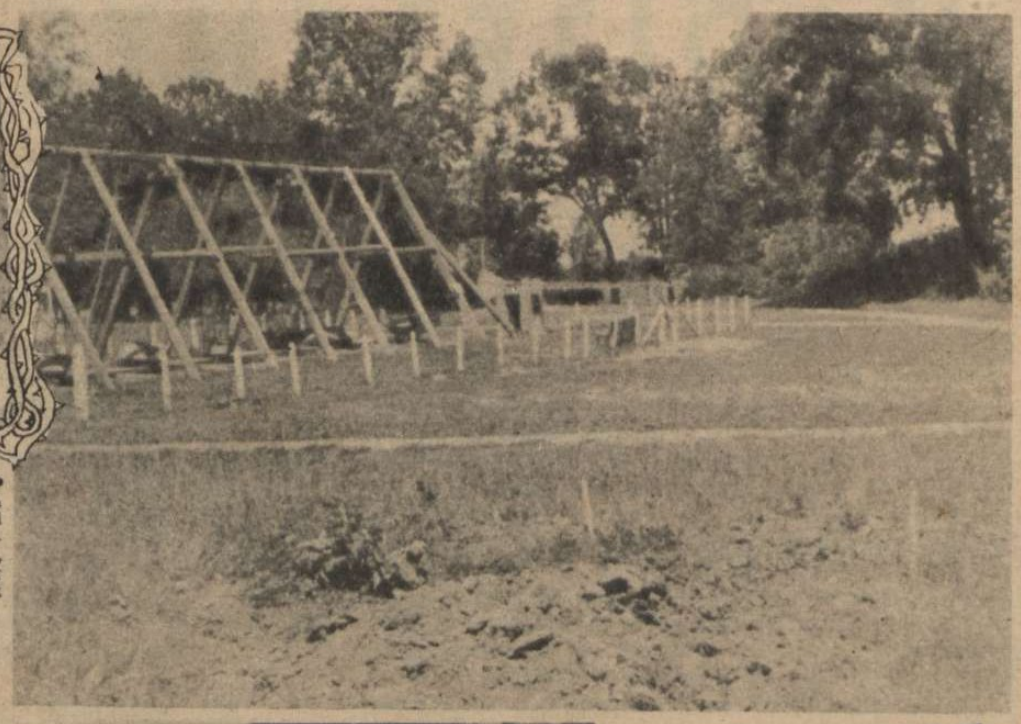

Pokoli gúnnyal keresték ki a tömegsírok helyét a bolseviki gyilkosok! A vinnicai kulturparkban, a tornaszerek alatt, amelyeken a proletárifjúság szórakozott, talán sokuknak apja, vagy testvére teste porladt!

A színek, istállók között keresik a meggyilkoltak gödrét. Ha siekős volt a dolog és a véres munkára rávirradt a hajnal, itt hantolták el a nyomorultul elpusztultak százait a GPU hóhérai...

VINNICA ÉS KÖRNYÉKE

A drótkerítés mellett kihantolt tömegsírba borzongó iszonyattal tekintenek le a vinnicai asszonyok. Talán férjük, vagy gyermekük meggyalázott teteme is ott van a felismerhetetlen halottak között!

Az oszladozó tetemek között ez a három asszony már megtalálta férjét!

A halálban is összekötözött kezek hátracsavarva, a szovjetszabadság igazi lényegéről tanuskodnak...

HÍDAVATÁS

Wenjetsu attasé, a japán császári haderő vezérőrnagya a keleti arcvonalon felavat egy új fahidat, a front mögött

ROMMEL VEZÉRTÁBORNAGY, A „SIVATAGI MARSALL" vezetésével mozgó hadsereget állítottak fel Németországban az inváziós kísérletek ellen

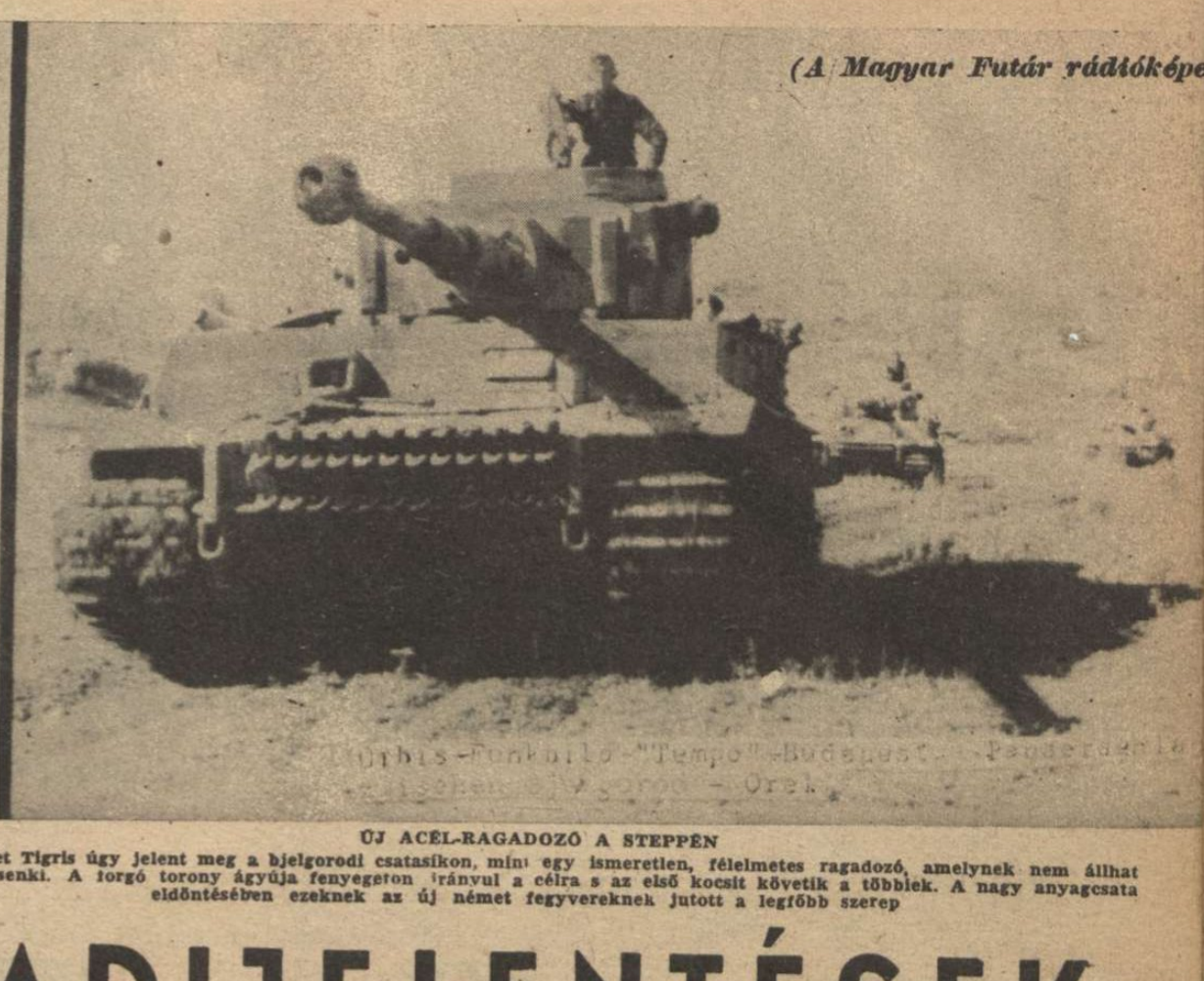

(A Magyar Futár rádióképe

ÚJ ACÉL-RAGADOZÓ A STEPPÉN

A német Tigris úgy jelent meg a bjelgorodi csatasíkon, mint egy ismeretlen, félelmetes ragadozó, amelynek nem állhat ellent senki. A forgó torony ágyúja fenyegetően iránvul a célra s az első kocsit követik a többiek. A nagy anyagcsata eldöntésében ezeknek az új német fegyvereknek jutott a legfőbb szerep

HADIJELENTÉSEK,

A két világ engesztelhetetlen küzdelméről új fejezet írásába kezdett az örökkévaló történelem. Hosszú hónapok csendje után megint a harc lármája veri fel az európai térséget, a Földközi tengertől a szarmata síkságig. Az erőgyüjtés és készülődés befejeződött a szembenálló táborokban, a hadianyagot ontó gyárak, tervező hadmérnökök, kiképző táborok rendelkezésére bocsátották a hadvezetőségeknek a harci eszközöket és embertartalékokat, amelyek egymás ellen zúdulnak, félelmetes tömegükkel, kikényszeríteni a döntést, vagy gyengíteni az ellenséget annyira, hogy a végső összecsapás lehetőségét, reményét közelebb tudhassák. Annyi igérgetés, habozás, a propaganda végeérhetetlen zsivaja után az angolszász világ végre elszánta magát az európai vár ostromára... Nem is tehetett mást. Kényszerítette a legsúlyosabb áldozatok vállalására is az a felismerés, hogy a győzelem leghalványabb reménye se pirulhat fel a demokráciák láthatárán addig, amíg meg nem kisérlik a történelem e legnagyobb erődrendszerének meghódítását. Az aktív hadviselést egyre jobban sürgette a szövetséges Moszkva is, amelynek emberanyaga és hadi felszerelése irtóztató tempóban és mennyiségben emésztődik a balul kiütöttt oreli csatában. A tanácskozásokon, amelyeket az államférfiak és katonai vezetők folytattak, — most már tudjuk, — az ostrom részleteit vitatták meg, a várható veszteségek miatti felelősség vállalását tisztázták s kínos pontossággal állapították meg az invázió menetrendjét. Legalább azt kellett biztosítaniok, hogy a kezdeti siker minden kétséget kizáró legyen, hiszen olyan kudarc, mint aminő például Dièppe-nél érte az angol hadsereget, katasztrofálissá válhatott volna... Új eszközöket készítettek a partraszálláshoz, Montgomery és Eisenhoover mindent megkapott, amit csak kért... Óriási flottát vontak össze a Földközi-tengeren, a szállítóhajók csordái várakoztak a kikötőkben, partraszálló járműveket gyártottak éjjel-nappal az angliai hajógyárak, s olyan légiflottát összpontosítottak az afrikai és máltai bázisokon, amilyent nem látott még a világ. A tengely hadvezetősége ugyanakkor az ellenrendszabályokról gondoskodott. Nem volt kétséges, hogy az első inváziós kisérlet Szicilia ellen irányul majd, hiszen az éjjel-nappal szünetelenül folyó terrortámadások a sziget városai, kikötői, katonai berendezései ellen jóelőre sejttetni engedték: mik a szándékai az angolszász hadvezéreknek... A harc tehát megindult és folyik, egyre növekvő hevességgel, mind nagyobb erők bevetésével. Szicilia s vele Olaszország földje hadszíntérré változott, s a közeljövő majd eldönti: a városnevek, síkságok, hegyek, amelyeket eddig csupán a túristákat eligazító úti kalauzok tartottak nyilván, a nacionalista nemzetek, vagy a demokráciák hadtörténelmének lapjain jelölik-e új diadalok, vagy keserves vereségek helyét...

Az európai vár ostroma

Az első szűkszavú jelentés óta, amely hírüladta a világnak a háború új fejleményét, a sziciliai inváziót, vad torlódásban követték egymást az események a Földközi-tenger idillikus szigete körül. *A demokráciák hadvezetősége szenvedélyes erőfeszítéssel vetette minden rendelkezésre álló erejét a támadásra, amely úgy tünik, — hevességéből ítélve, — hogy nem is a második arcvonal megteremtésének kisérlete, hanem maga a második front már.* Az első napokban meglehetősen áttekinthetetlen volt a helyzet, ide-oda hullámzó harcaival s az angolszász hírverés is szokatlanul kényes tartózkodással beszélt csak az eseményekről. A partvédő osztagok ellenálltak, heves helyi harcok folytak, a hazájuk földjét védő olaz katonák hősi lendülettel vetették magukat a betörő ellenségre, aztán

ROHAM A STEPPÉN!

Az aknavető lövésre kész, mögötte a sekély gödörben ugrásra feszülnek az izmok. Nincs „takarás", a sík mezőn a halállal fut versenyt a katona!

Géppuska szólal meg, sorozatai kopogva pásztázzák az előteret, hogy a golyók elől elhúzódó ellenség figyelmét elvonják az ugró, kúszó támadókról

(A Magyar Futár rádióképe)

AZ ÁLCÁZÁS IS TUDOMÁNY...

A géppuskás a magas rozsvetésben pár lépésről már észre se vehető. Csak akkor hőköl hátra a rohamra kergetett proletár, amikor a kusza gabonaszálak közül kelepelni kezd a veszedelmes új fegyver

BJELGOROD FÜLÖTT MINDEN CSENDES...

A harc valahol a láthatár dombjai mögött folyik már. Amerre a komor küzdelem elvonult, a bolsevisták elpusztult fegyverei borítják a vérrel öntözött földet. A büszke T 34-est egy német páncéltörő szúrta széjjel

CSATÁK ÉS ÚJ FORDULATOK

az egyre erősödő nyomás elől, *a sziget belseje felé húzódtak vissza, ahol a fő védelmi vonalakon a Sziciliát oltalmazó nagyobb erőket összpontosították.* A légifölény, a partot húsz kilométer mélységben tűz alatt tartani képes nagyméretű hajóágyúk biztosították a hídfők alakítását, sőt kiszélesítését is. De Montgomery és Eisenhoower, akik személyesen is megjelentek a sziget partján, aggasztónak találták, hogy a harcok kezdeti stádiumában a német légi erő, amelyek jelenlétéről pedig biztos értesüléseik voltak, egyáltalán nem avatkozott bele a küzdelembe... Óvatosan, habozva tapogatóztak csak előre az angolszász páncélos ékek, s *ez az elővigyázat jogosnak is bizonyult, mert egyszerre megjelentek a német páncélosok, s ott zúgtak az égen a két legfélelmetesebb hírű német légi hadtest harci és csatarepülői is. A kezdeti légi fölény kiegyenlítődött s egyre jobban a tengely javára hajlik el.*

A nehéz terepen, folytonos harcok közben haladó amerikai, kanadai és angol csapatokra óránként csapnak le a sok küzdelemben megacélozódott Kesselring pilóták s a sűrű rajokban haladó utánpótló hajókat, s a kisérő hadi egységeket is szüntelenül bombazápor alatt tartják. Maga az angolszász propaganda ismeri el, hogy *a legheve-sebb tüzű elhárítás se képes a támadókat elűzni, s egymásután merülnek el bombáik találata után a pótolhatatlan és most különösen becses teherhajók...* Sziciliában kisérelték meg először a demokráciák alkalmazni azt a fegyvernemet is, amely a németeknek oly bámulatosan megkönnyítette Kréta szigetének meghódítását. Itt vetették be nagy tömegben az angol ejtőernyősöket, akik azonban csak a brit veszteséglista számadatait szaporították, mert anélkül, hogy csak zavarni is képesek lettek volna a védelmet, már földreszállásuk pillanatában megsemmisültek.

A sziciliai csata eddigi mérlege a támadók számára, a nagyon kétséges értékű térnyerés mellett, nem túlságosan kedvező. A tengely búvárnaszádjai, gyors tengeri egységei és a légi haderő *a szállító flottából elsülyesztettek egyetlen hét alatt háromszázezer tonnát, megrongáltak körülbelül ugyanannyit, s az oltalmazó, védelmet adó hadihajók közül örökre elvesztett két cirkálót és több rombolót.* A partraszállító járművek, dereglyék, kis naszádok pusztulásáról nem is szólva, ez egymaga súlyos érvágás.

Az európai vár ellen intézett roham első összecsapása tehát teljesen nyilt küzdelmet ígér, mégis a demokráciák, — nem tudván megtagadni önmagukat, — fennhéjjázó módon, úgyszólván az első pillanatban olyan propagandába kezdtek, mintha nem is Szicilia partjain küzdenének a védelem kemény erejével, hanem már magán az olasz félszigeten állnának, vagy legalább biztosra vennék döntő sikerüket... A Vatikánhoz ünnepélyes ígéret érkezett Washingtonból, hogy az angolszász pilóták „kímélni fogják az ország egyházi értékeit", a fasiszta kormánnyal pedig közölték „fegyverszüneti feltételeiket"'. *A sürgönyt még alig kézbesítették a pápai államtitkárságnak, — a Liberátor bombázók máris megjelentek Torino városa felett és látogatásuknak ezen az egy éjszakán hét régi templom esett áldozatul,* — bizonyítva: mennyi őszinteség és komolyság van az angolszász világ igéreteiben s menynyire cinikusak vezetői...

Az utolsó órákban kiderült az is, hogy Szicilia földjén Montgomery és Eisenhoover csapatai ismét találkoztak a német Afrika-hadtest kemény és harcokban edzett katonáival, akik most, a sivatagi küzdelem után az európai földön is szembeszállnak az ellenséggel. S feltünt a sivatagi marsall, Rommel neve is, amely annyi keserű órát szerzett a demokrata hadvezéreknek... Egy svájci jelentés szerint ugyanis a vezértábornagy parancsnoksága alatt mozgó hadsereget szerveztek az inváziós kísérletek elhárítására, s e seregtest élére a mozgóháború legnagyobb szakértője került.

A keleti anyagcsata

Az orel—bjelgorodi küzdelem, amelyről a német hadvezetőség már megállapította, hogy a világtörténelem legnagyobb anyagcsatája, még semmit se veszített hevességéből, sőt egyes szakaszokon minden emberi képzeletet felülmúló módon csak most halad mindkét fél erejének végső kifejtése felé. Ez a harc a német hadvezérek akarata szerint nem térnyerésre irányul, aminthogy soha se a hódító hadjárat volt a nagyvezérkar végső célja. Az ellenfél küzdelemre való kényszerítése, s hadseregeinek, anyagkészletének felmorzsolása: ez az oreli mérkőzés végső szándéka is. Aránylag jelentéktelen mélységben hullámzik a harc, de ami emberi és gépi erő ami új fegyver csak rendelkezésre áll, az mind alkalmazásra kerül... Az elmult tél és az aránylag nyugalmas tavasz hónapjai alatt a német hadiipar csodálatos és szívós erőfeszítéssel megint a világ legjobb fegyvereit adta a földkerekség legjobb hadserege kezébe! *Új harci eszközök százai, a tökéletesített gépfegyverektől a Super-Tigrisek félelmetes mozgó acélerődjeiig, s a páratlan harci értékű friss repülőgépekig minden ott van a bjelgorodi csatasíkon,* ahol egymásután véreznek el a szovjet elittartalékai, páncélosai és repülő hadtestei. Mióta a bolsevista hadsereg megmozdult és offenzív szándékával kikényszerítette a német visszacsapást, *ezen a rövid szakaszon 1600 szovjet repülőgép hullott le az égről és a vörös tábornokok a páncélos harceszközök ezreit veszítették el.* Az elmult hét egyetlen napján, *csütörtökön 530 páncélos roncsai hevertek a német gránátosok vonalai előtt* s hiába indított tehermentesítő vállalkozást Timosenko is, Kurszktól Szuhinicsig a tartalékok elvonásának szándékával,

SZEMKÖZT A HALÁLLAL...

A kubáni hídfőállás előterén kormos omladékok s a felszántott föld mutatják: mennyi anyagot pazarol a szovjet a német védelem „megpuhítására". S miközben a robbanó gránát égre szórja a fekete rögöket, a német őrszem még fedezéket is alig keres

ZÖRREN A NÁD!

A Kubán mocsaras, ingoványos partján, beláthatatlan nádasokban, homokzsák-fedezékben őrzi a német katona a fontos hídfőt, minden pillanatban készen a harcra

TELITALÁLAT! A stukák bombái záporként hullnak a bolsevista állásokra, amelyek ellen roham készül. A robbanás ereje mutatja, hogy a célt most se tévesztették el a derék pilóták

SEMMI SE MOZDUL! A gránátoktól és bombáktól felszántott előterepen az életnek semmi nyoma nem látszik. De a romok között ott lapulnak a szovjetkatonák, hogy gyilkos tűzzel árasszák el a drótakadályokkal telerakott dombhajlatot

TŰZ! A rohamágyú vakmerő tűzérei egy keritės védelme alatt egészen közel jutottak az ellenséghez. A vakmerő vállalkozás nagyon megkönnyíti a gyalogság rohamát

ÖT PERC MULVA TÁMADÁS! Az omladékok közt figyelő gránátos jól látja a bombák hatását s továbbadja a parancsnok utasitását a fedezékben várakozó bajtársaknak

csak a veszteségek még ijesztőbb mértéke volt az eredmény. *Ezen az egyetlen szakaszon 250 páncélost pusztítottak el a német elhárítófegyverek*, bebizonyítva, hogy nemcsupán a támadó erők ellenállhatatlanok, de a védelem is acélkemény az európáért küzdő arcvonalon...

A terrortámadások

amelyeket az angolszász légi erő szakadatlanul folytat Európa ellen, semmit se vesztettek hevességükből az elmult héten, sőt egyes helyeken még szembetűnő módon erősödtek is. A szövetségesek hadi tetteik között most már elkönyvelhetik azt a kétes dicsőséget is, hogy az ezer éves aacheni székesegyházat, amelyben Nagy Károly holtteste nyugszik, sikerült bombáikkal jóvátehetetlen módon tönkretenniök. s az olasz városokban is megöltek ismét néhány száz ártatlan asszonyt és gyermeket... Hogy azonban e megújuló barbár cselekedetek a győzelmet segitik-e elő a demokrácák számára, vagy a világ becsületes érzésű népeinek örök megvetését, azt majd a történelem dönti el...

ROHAM ELŐTTI CSEND A fegyvert keményen markolják már az izmos öklök, az arcokon a várakozás komoly izgalma feszül. Egy rövid parancsszó és a sok harcot próbált katona új küzdelembe indul

BOLSEVIKI FOGLYOK

Az oreli csatatéren ezerszámra adják meg magukat a tomboló harcban kimerült bolsevisták. Egy német gránátos is elég, hogy a vonalak mögé kisérje a népes fogolycsapatokat. Örülnek, hogy számukra véget ért a háború

(A Magyar Futár rádióképe)

PARANCSKIADÁS:

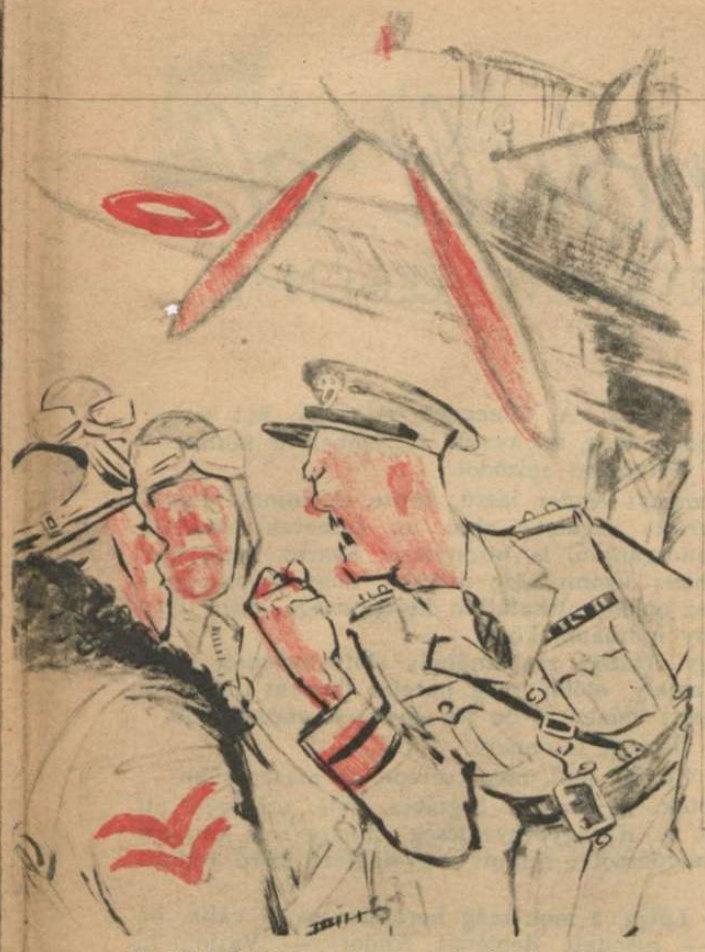

— Ha bá hol eltévedtek az európai szárazföldön, igazodjatok a templomtornyok után! Ahol templom van, ott megkezdhetitek a bombázást! . . .

BORZASZTÓ ÁLOM

— Jaj! Azt álmodtam, hogy valami eljárást találtak ki a német tengeralattjárók ellen s én itt ülök, egy millió eladatlan — úszómellénnyel! . . .

HÁT NEM MINDEGY?

— Berná', te elcsaltad az én feladóromat!
— Ugyan kérlek, nálam is a családban marad...

VILÁGPOLITIKAI DRÓTRÁNGATÓ . . .

ESZMECSERE A LEGÚJABB HELYZETRŐL . . .

Az egyik polgár: — . . . ! ! !

Mire a másik: — . . . ? ? ?

SZÖVETSÉGESEK

Uncle Sam könnyít Anglia terhén . . .

HELYZETKÉP AZ ÖSSZES FRONTOKRÓL

← Moszkvai híradás szerint a német fegyverektől szorongatott szovjet «megkövetelte» az angolszász partraszállást . . .

A MINTA-TAXISOFFÖR . . .

. . . a békében . . .

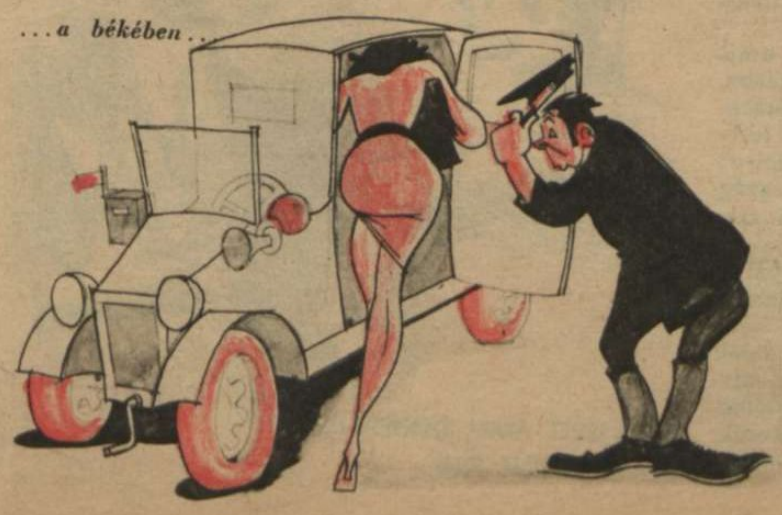

. . . és ma!

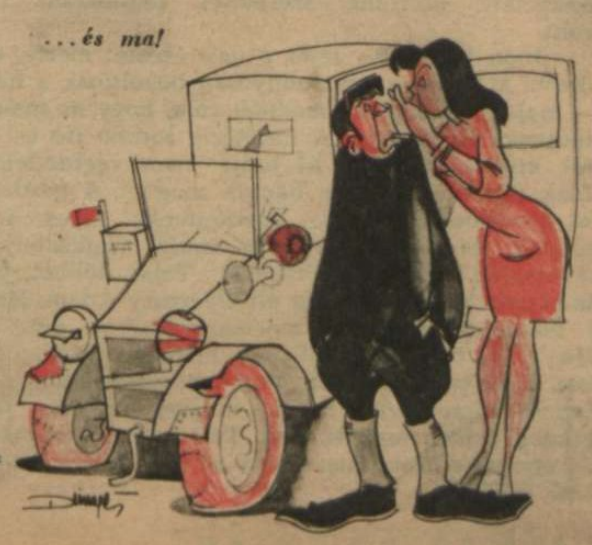

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(48.)

— Persze, — nyúlt a végső érvhez, — tudom, ez nem olyan egyszerű... Egy zsidó szívességét igénybe venni az önök számára nem lehet csábító... Sőt... Kérem, ne is tiltakozzék, tudom. Találkoztam már néhányszor ezzel a felfogással. Nem is szólnék semmit, ha csak önről volna szó, hadnagy úr. Egy férfi legyen mindig büszke, rangjára, társadalmi állására és tudja minden helyzetben, mivel tartozik a névnek, amelyet visel. Így van? De a két hölgy... Gondolja meg, kérem... Talán nélkülözni lesznek kénytelenek... A kedves húga, bocsásson meg, hogy így beszélek róla, tudom, gyönge egészségű... Gondolja meg... Még köszönettel se tartozik nekem azért, amit teszek... Kezet se kell velem fognia, ha már egyszer megint itthon lesz...

— Zavarbaejt, kérem...

— Gondolja meg, hogy felelősséggel tartozik édesanyja egészségéért s a húgáért is. El tudja képzelni, mennyi aggódással kísérik minden lépését, mennyi gond emészti majd őket... Talán mindezt könnyebben viselnék el a régi házban, viszonylagos gondtalanságban. Mert ameddig ott maradnak, természetesen minden rendelkezésükre áll. A cselédség, s a birtok is... Már abban az értelemben, hogy amire szükségük van, használhatják.

— Nem tudom... Olyan hirtelen jött ez, hogy nem birok válaszolni. Furcsa és...

Juda közbevágott:

— Igen... Vakmerő dolog. De ha gondolkozik majd rajta, talán elfogadhatja. Kérem, itt van a címem.

Névjegyet vett elő, s átnyújtotta.

— Egy sort írjon csak és én boldogan állok rendelkezésükre. Ön is Pestre utazik?

— Nem. Gyöngyösre, az ezredemhez. A Würthemberg huszároknál szolgálok.

— Úgy...

Kifogytak a szóból mind a ketten. Kissé ügyetlenül álltak ott a folyosón, egymással szemközt. Juda az ablakon bámuldozott ki, a hadnagy pedig a lábánál fekvő bőröndöket nézte kínos figyelemmel. Már a nyílt pályán csattogtak a kerkek, a sínek eresztékeinél nagyokat döccenve. A mozdony sűrűn sípolt a lassan lehulló alkonyatban.

— Szomorú dolog ez, — törte meg a csendet Juda, — felborítja az emberek életét.

— Igen..

— Én egészen összetörtem... Ráadásul még szegény feleségem halála is...

— Sokáig vol beteg?

— Nem. Gyermeket szült.

Az emberi részvét tiszta fénye öntötte el a fiatal tiszt arcát.

— Ó, milyen szomorú... És a gyermek?

— Él. Fiú... Szép, egészséges fiú...

Valahogy úgy érezte: most már érti ezt az embert. Talán csakugyan hitvány és nyomorult fickó volt, amikor azt a kegyetlenséget követte el velük, de néha a szerencsétlenségek és sorscsapások egészen kicserélnek bennünket. Ilyen változás törhetett rá erre a sovány, árkosszemű zsidóra is. Most engesztelni kívánná végzetét, belekapaszkodik abba, akit tönkretett, szeretne szeretetet támasztani maga iránt.

Juda lehajtotta fejét s úgy érezte: elérte, amit akart. A két asszony bizonyosan beköltözik a házba, — majd ketten gondoskodnak róla, hogy ne makacskodjanak túlságosan. A harctérre induló fiú és testvér kívánsága szent, ki tudja: nem végrendelet-e? Csak jöjjenek... Nem bánják meg... A gazdagság és gondtalanság napjai köszöntenek rájuk, a szegénység és nélkülözés után ismét megkóstolják a zavartalan élet gyönyörűségét. Talán többet, mint amennyit kaphattak, míg élt Gyéressy Ádám. Hiszen a boldogság bizonyos mértékig csak a pénz kérdése... Ő majd ad nekik. A birtokon minden övék lesz. Kedveskedik nekik, mindent megkapnak, s egy napon észreveszik majd, milyen előnyös dolog gazdag ember mellett élni. Talán nem idegenkedik túlságosan a szőke kisasszony se tőle. Miért is tenné? Lesz esze...

Katonavonat robogott el mellettük, a vagónok nyitott ajtajában virágok hervadoztak, zöld lombok és nemzetiszínű zászlók lengtek. Egy-egy pillanatra arcok villantak eléjük, csukaszürke ruhák, lovak feje, nyitott kocsikon ponyvával letakart szekerek, füstölgő tábori konyhák, ágyuk. S énekszót kapott el a szél, ahogy örvénylett a két sínpár között, az ellenkező irányba vágtató szerelvények keskeny közében.

— Hát én mindjárt megérkezem, — mondta a hadnagy.

— Sajnálom, igazán sajnálom...

— Átszállok ugyanis Vámosgyörkön.

— Igen... És akkor, búcsúzóul, hadnagy úr, hadd kérjem még egyszer: fogadja el meghivásomat... Örökre lekötelezne vele egy embert, aki magányossá vált és szerencsétlennek érzi magát.

Két szeme megtelt könnyel, mert Rozelére gondolt hirtelen, ahogy ott feküdt az ágyon, viaszsárga, vértelen arccal, holtan.

— Nem tudom... Igazán nem tudom, kérem... De majd gondolkozom rajta. Olyan hirtelen jött... Majd megírom. De mindenesetre köszönöm.

A fékek csikorogtak, váltókon futottak át, szemafor mellett haladtak és a töltés árkán túlról a falu házai néztek a vonatra, mint kíváncsi élőlények, akik nagy csoportban ide gyülekeztek a vasút mellé s nem unják napszámra bámulni az elfutó vonatokat.

A hadnagy leugrott. Juda intett utána és mosolygott. Tekintetével kísérte, míg csak el nem veszett az állomás forgatagában, a kiáltozó, futkosó emberek, nyüzsgő katonák, kétségbeesetten topogó asszonyok hullámzó tömegében. A perron falán az ismerős plakát, a király kiáltványa, már megsárgult a naptól, s a bevonulási hirdetmények is rongyosan csüngöttek alá. A sok kéz, amelynek ujjai végigfutottak soraikon, elnyűtte őket.

Egy sovány fiúcska teli torokkal ordított a vonat mellett, féloldalra dőlve kékmázas, ütöttkopott vizeskupjának terhe alatt s kínálgatta a friss hidegvizet. Nagybajuszos férfi búcsúzott feleségétől és gyermekétől, vállán csikó bőréből készült tarisznyával és hátán vászonzsákkal, amely duzzadt egy óriási kenyér kerek formájától.

— Ne picsogj mán, — hallotta a dörmögő, ingerült és egyszerre gyöngéd csittítást, — mondom, ne picsogj. Majd visszagyövünk. Addig se tart, mint egy nagygyakorlat, ne félj. Csak a bornyúra vigyázzatok, hallod!

S már kapaszkodott is fel a vonatba, ahol ismerősökre lelt, mert mikor az ablakon kikönyökölt, pálinkás üveg volt a kezében és azzal intett az asszonynak.

A vonat nagynehezen elindult.

A mellékvágányon, apró mozdony mögött, vagy hat kocsi várakozott, a vicinálisok furcsa, mosolyognivaló szerelvénye, a vagónok oldalába vágott ajtóval. Egy pillanatra látta a Gyéressy-fiú arcát.

— Sógor, — mondta gondolatban, — vigyázz magadra...

ÖTÖDIK FEJEZET.

— Mi a csoda történik ott?

— Úgy látszik, megint tüntetnek.

— De éppen itt? A Fürdő-utcában?

„RÁBESZÉLT ANNYI SZENVEDÉLLYEL, AMENNYI KITELT TŐLE...."

— Hallja! A tömegnek mindegy, hol kiabál. No, nézzük meg, mi készül. Az ember ne mulasszon el egy történelmi epizódot.

Reményi Andor lassú, szinte fájdalmas léptekkel tartott arrafelé, ahol az emberek sűrültek. Teste mozgásával is bizonyítani akarta, hogy neki mindehhez semmi köze nincsen, hogy őt csupán a szellemi ember olthatatlan kíváncsisága viszi ilyen alacsony indulatok közé.

Egy ártatlan szabóműhely előtt torlódott a tömeg, amely előbb még harcias dalokat énekelve igyekezett valahová, de itt egyszerre megtorpant.

— Üssétek le onnan!

— Zúzzák szét, még cserepei se maradjanak!

Botok nyúltak a cégtábla felé, amelyen ott virított a Karagyorgyevicsek címere s a kirakatüveg csörömpölve hullott a gyalogjáró forró aszfaltjára.

— Látja, a mob még heraldikussá is válik, ha kell, — nevetett Reményi Andor. — Vajjon ki fedezte fel, hogy ez a békés kecske a szerb király udvari szállítója volt? Talán egyetlen díszkabátot csinált a szerencsétlen a címért s az árába elfelejtette belekalkulálni a kirakata árát... Nézze, leveszik a címert...

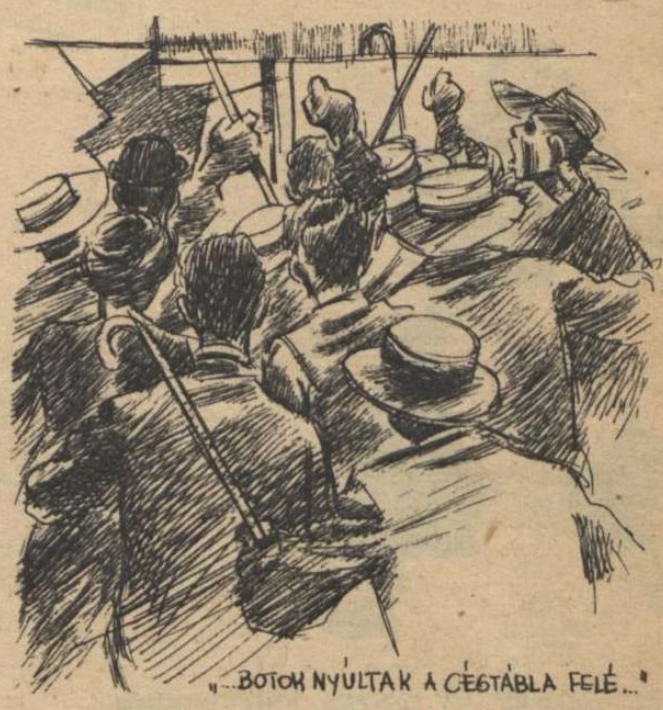

„...BOTOK NYÚLTAK A CÉGTÁBLA FELÉ..."

— S bosszút állnak egy uralkodón, in effigie.

A költő, kerek arcával, pápaszemével, duzzadt ajkaival messziről elárulta, hogy honnét származik. Bár mindenben ellentéte volt Reményinek, mégis mindketten ugyanannak a fajnak mutatták tipikus képletét, csak éppen az egyik hedonista volt, a másik pedig az aszkézis és szenvedély lobogását örökölte ugyanazoktól az ősöktől. Szívesen jártak együtt, hiszen mindketten Arany-rajongók voltak, — egyik mint esztétikus, a másik mint poéta élt a halk kis öreg szelleméből. És, igen, forradalmárok is voltak mindketten. Nagy elméleti vitákat folytattak a társadalom válságáról s az eljövendő fordulatról, amelyben jobban hittek már, mint Jehovában, sőt tán helyette emelték szívük és elméjük első szenvedélyévé a forradalmat: a bosszúálló isten trónjára a romboló Revolúciót. Számukra ebben öltött testet a Messiás, akit a gettóban várnak, s akire a menorák pislákoló fényében gondolnak a szegény zsidó családapák, hogy majd eljön egy napon és felemeli választott népét a világ minden nemzetének feje fölé.

Az Otthon körben, szoktak konyak és keserű fekete mellett vitatkozni, de most hajléktalanná tette őket is a háború. A hatalmas társalgóban és az olvasóteremben napok óta bevonult katonák tanyáznak, akiket nem képesek falaik közé fogadni a kaszárnyák. Azok hevernek a puha dívánokon, nyújtóznak a mély angol bőrfotöjökben, szimbólumaikként ennek a nyers és felfordult világnak, amely fölött egy időre elveszítette uralmát a finom szellem.

Már a Newyorkba se lehet menni, hiszen az udvarról behallatszik a parasztok szüntelen éneklése, az erkélyen is barnaképű falusiak tanyáznak, lármáznak és elviselhetetlenné teszik a tartózkodást a nervozus európéerek számára az egész környéken. S Beöthy Laci, a Király színház igazgatója még a tetejébe gyüjtést kezdett a tagok közt az Otthonban, hogy szivart, cigarettát, meg italt vehessen a bakáknak. Hiába, előbb-utóbb mindenkiről kiderül, hogy hová tartozik...

— Nézze csak... Alighanem a Dunába dobják Petar címerét. Nagyon arrafelé igyekeznek.

— Igen. A tömeg vagy a tüzet vagy a vizet választja, ha bosszút akar állni valakin. Szereti az elemeket... Olvasta egyébként Hatvany Lajos cikkét? Okos, ravasz írás volt... Látja, szeretem ezt az embert. Van benne valami hidegen izzó elszántság. Egy Savonarola, modern testben.

— Nekem túl arisztokratikus...

A költő vállat vont.

— Lehet. De mit jelent ez? Talán nem többet, mint hogy alkalmazkodik a környezethez, amely-

„A KÖLTŐ KERÉK ARCÁVAL, DUZZADT AJKAIVAL MESSZIRŐL ELÁRULTA, HOGY HONNÉT SZÁRMAZIK."

ben él. Mirabeau is márki volt, lássa, mégis vérbeli forradalmár... Én is szolgálom a polgári kultúrát, holott... De hiszen tudja...

Reményi Andor búcsúra nyújtotta kezét:

— Igen, előbb utóbb mindenkiről kiderül, hogy hová tartozik. Azt hiszem, néhány meglepetésben lesz még részünk, mielőtt befejeződnék a történelmi vágóhidon a nagy ünnepi mészárlás. Hát a viszontlátásra. Nekem be kell mennem a bátyámékhoz.

Egyedül ballagott tovább a Dunakorzóra s messziről hallotta, hogy a tömeg cigányzenére énekli a Szózatot. Aztán látta, hogy a terrasz előtt, ahol a Radics-banda játszik, ott van az előbbi istenítélet egész asszisztenciája. Csakugyan a Dunába dobták a Karagyorgyevics címert, s most énekelnek örömükben. Ott kell neki is átvergődnie az emberseregen, mert Hugó, az ügyvéd sógor, Komor, meg Balassa várják. Valami haditanács-félét tartanak, mostanában minden délután beülnek és órákhosszat tárgyalnak. Érdekes, hogy az irodákból az élet a kávéházakba tevődött át, mert az emberek nem érnek rá kényelmesen üzleteket kötni.

Nagy kínnal, undorral átfurakodott a harsogó, teli torokkal éneklő népségen s megkereste Hugóékat. Egy idegen úr is ült velük, annak mormolva bemutatkozott, aztán szenvedő arccal panaszkodott:

— Nem tudom, miért jártok ide... Annyi mindenféle ember fordul meg mostanában ebben a helyiségben...

Komor vidám, csipkelődő hangulatban volt, hát nem állta meg szó nélkül:

— Hiszen te szereted a tömeget! A tömegért élsz, azt mondod. Vagy csak messziről szeretnéd megváltani?

Nem is válaszolt, jeges narancslevet kért s kibámult a Dunára.

A többiek hallgattak s aztán a vendégük pár pillanat múlva búcsúzkodott. Hogy elment, Hugó hozzáhajolt.

— Tudod, ki volt ez?

— Fogalmam sincs...

— Valaki a hadbiztosságról. Nagy szívességet tesz nekünk. Rokona Sándornak, — s az ügyvéd felé bólintott, — most derült ki, hogy milyen összeköttetéseket tud ő nekünk szerezni. Alighanem vágómarhát és takarmányt szállítunk rövidesen a hadseregnek.

— Szállítunk? Kik? Te is? Az építővállalkozó?

— Én is. De építünk majd barakkokat néhány vidéki városban, meg itt Pesten, az se lesz éppen rossz üzlet. Egyáltalán ma semmi se rossz üzlet, Andor. Csak győzzük. Pár percent ennek a derék rokonnak, akit meg fogunk hívni hozzánk és ápoljuk vele a kapcsolatokat, s gyönyörűen keresünk majd.

Felemelte poharát, átnézett a borostyánszínű italon s kortyolt belőle egyet.

Juda feléje hajolt.

— Hát akkor én most elmegyek és sürgönyt küldök a kasznáromnak. Azt hiszem, minden nehézség nélkül össze tudok vásároltatni a környéken öthatszáz marhát. Nem a legjobb állapotban vannak, a rutének jószágai soha nem voltak prímák, de talán menni fog.

Az ügyvéd legyintett:

— Ugyan! Majd olyan pápaszemet tesz, aki átveszi, hogy kövérnek látja őket. Attól ne féljen.

Juda felállt és gondosan fejére igazította kalapját.

— Mindjárt visszajövök, — intett s gyors léptekkel sietett ki a nyüzsgő korzóra, amelyen civilek keveredtek el a katonák mindenféle uniformisával és a páváskodó hölgyekkel.

Jó kedve volt. Karján a gyász-szalag mintha egy távoli esemény emlékezetét idézte volna már csupán, — szívében és gondolataiban Rozele alakja kezdett egészen elhalványulni. Fia, otthon, a dajka gondjaira bízva, juttatta csak eszébe, ha este fáradtan hazatért és föléje hajolt a mélyen alvó csecsemőnek, az örökre elment anyát. De vajjon lett volna-e ideje átengedni magát a bánatnak e rohanó hetekben, még akkor is, ha rajongva szereti Groszmann Oziás leányát? Megállhatott volna-e, szívenütötten, a halott árnyával szemközt, hogy visszasírja az életbe, sóhajtson utána minden órában, mikor a telefon, a sürgönyök, az üzenetek, az üzleti tárgyalások beosztott terminusai tépték széjjel minden napjának minden percét? A bank ügyei egészen az ő nyakába szakadtak, hiszen Komor, mióta a tőzsde ismét megnyílt, lélegzeni se ért rá. Ő bajlódott Gereben úrral, meg Manci kisasszonnyal, aki egészen elszemtelenedett, diktálta a leveleket, tárgyalt a felekkel, hogy aztán rohanjon szabadabb óráiban a háború külön üzletei után. Még arra is alig tudott időt szakítani, hogy meglátogassa a Gyéressy-hölgyeket, otthon, a kastélyban. Mert a vonaton folytatott beszélgetés csakugyan azzal végződött, amivel annyira óhajtotta: a harctérre induló fiú elfogadta a nagylelkű ajánlatot. Két levélváltás történt közöttük, — ott őrzi íróasztala fiókjában a hadnagy írását, — s Beregszászról az özvegy, meg a szőke, karcsú leány visszaköltözött az ősi hajlékba.

Nem volt ott a hurcolkodásnál, pedig nehezére esett lemondani a segédkezésről.

Csak mindenre kiterjedő gondoskodását érezhették, s úgy lebegett fölöttük az új birtokos finom és gyöngéd találékonysága, mint egy láthatatlan jó szellem varázslata. A kasznár hosszú utasítást kapott, a kastélyt kitakarították, a szobákat virággal kellett eláraszani és a posta napokon keresztül szállította a vendégeknek a súlyos csomagokat. Drága italok, már-már egészen kifogyott, vagy eltűnt áruk, déli gyümölcsök ládaszámra utaztak, hogy még idejében megteljék az éléskamra. Juda semmit se talált drágának. Úgy rendelkezett, hogy négy lovat fogjanak be a hintóba, mikor az állomásra mennek a hölgyekért s a kasznárnak még a szavakat is előírta, amelyekkel üdvözölje a vendégeket. Ő maga levelet írt, s azt át kellet nyújtania. Mentségeit írta meg a finom, merített papíron, olyan gonddal fogalmazva, hogy két éjszaka munkáját szánta rá, míg sikerült elégedetten lezárnia a borítékot. Nem volt hosszú a levél, de mestermunkának számított. Semmi tolakodó szó, semmi kellemetlen hangsúly, egy előkelő és gazdag férfi gavalléros gesztusa ragyogott benne.

Már két hete laktak a kastélyban a magukra maradt hölgyek, mikor vonatra ült, hogy meglátogassa őket, de előbb erre is engedélyt kért. Állatainak értékesítése készteti, hogy útrakeljen, — írta, — s a világért se akarja zavarni kedves vendégeit, de nem szeretné elmulasztani, hogy tiszteletét tegye előttük. Gyalog lépett át a park kapuján, még kocsit se kért az állomásra. Úgy érkezett, mintha ő lenne vendég a házban, váratlan és jelentéktelen látogató, akiért senki se tesz egy előzékeny mozdulatot. A kasznár lakásába ment egyenesen, pedig látta, hogy a kertben, a nagy, piros gombaernyő alatt, az óriás vessző-karosszékben mindkét feketébe öltözködött hölgy ott ül. Nyilván tudták, hogy most jön, hiszen a vicinális vonalon naponta most mindössze két vonat járt, talán várták is. De ő csak a kasznárral akart találkozni. Pár szóval kifaggatta: mi ujság, hogy érzik magukat a vendégek, átöltözött, meg is ebédelt s csak azután jelenttette be magát.

— Nem akartam a hölgyek nyugalmát megzavarni, — mentegetőzött, — s csak éppen kezet szeretnék csókolni mindkettőjüknek, megkérdezni, nem szenvednek-e hiányt valamiben. Aztán megyek is.

Ügyes ösztönnel találta meg a hangot, amely egyszerre, ha nem is rokonszenvessé, de elviselhetővé tette személyét előttük. A fiúról és testvérről beszélt nekik, a vonaton történt találkozást és a levélváltást mondta el, nagy részletességgel, nem felejtve el bámulatát kifejezni az utolsó Gyéressy férfias, katonás magatartása fölött.

A zavar és hűvös légkör hamarosan felengedett az avarszín szalónban. Konyakkal kínálták, mintha csakugyan ő volna a vendég, az özvegy megszokott mozdulattal nyitotta ki a szekrény ajtaját s háziasszonyi gonddal tipegett körülötte.

Keveset beszélt, s úgyszólván csak egyszer pillantott a leányra, pedig tekintetét minduntalan magára vonzotta volna a gyászában még törékenyebben karcsú, fekete keretében még szőkébb jelenség.

Mikor búcsúzott, mélyen hajolt le a kesernyés illattal átitatott, finom kezek fölé, s csak annyit mondott:

— Örülök, hogy egy végzetes félreértés következményeit gyarló tehetségem szerint valamennyire jóvátehetem...

Hányszor érzett már azóta vágyat, hogy újból vonatra üljön és legalább egy vasárnapot ott töltsön! Türelmetlenül sarkantyúzta a múló idő, amelyben annyi minden történt, de ez a legfontosabb ügye, ez a szenvedélyesen dédelgetett terve nem tudott semmivel előbbre haladni. Vajjon beszélnek-e egyáltalán róla? Foglalkoznak-e vele? Emlegetik-e a nevét? Elfelejteni nem tudják, hiszen lépten-nyomon ott van szemük előtt, láthatatlan jelenlétének, gondoskodásának ezer apró jelében. De közelednek-e hozzá? Megbarátkoznak-e vele? Érlelni kéne ezt a sikert, tenni érte valamit, de ösztöne azt parancsolta, hogy várjon és hallgasson. Néha nyöszörögve gondolt rá, hogy minden hiábavaló... Egy napon, talán hamarább, mint gondolná, végetér a háború, hazajön a fiú, a vendégek elhagyják a házát, s nem lesz semmi ürügye többé, hogy közelükbe férkőzzék. Nagyon jól tudta, hogy nem barátkozni akarnak vele s az ő szövetségese csupán a szükség. Amíg az tart, addig kell a sorsot gyeplővégre fognia.

(Folytatjuk.)

„... CSAK EGYSZER PILLANTOTT A LÁNYRA, PEDIG TEKINTETÉT MINDUNTALAN MAGÁRA VONZOTTA VOLNA A GYÁSZÁBAN MÉG TÖRÉKENYEBBEN KARCSÚ, FEKETE KERETÉBEN MÉG SZŐKÉBB JELENSÉG

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 12 P, félévre 6 P, negyedévre 3 P. Egyes szám ára 24 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Györy Aladár igazgató.

第三十八回
陸軍記念日

撃ちてし止まむ

陸軍省

A GYŐZELEMIG!
(A japán Saburo Miyamoto plakátfestménye Tokió utcáin)